

***PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W CIECHANOWIE***

***OCENA STANU
SANITARNEGO
POWIATU CIECHANOWSKIEGO
ZA 2021 ROK***

CIECHANÓW – MARZEC -2022 ROK

Zdrowie publiczne jest nauką i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia, promowania zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki na rzecz higieny środowiska, kontroli chorób zakaźnych, szerzenia zasad higieny osobistej, organizowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego rozpoznawania, zapobiegania i leczenia oraz rozwijania takich mechanizmów społecznych, które zapewnią każdemu standard życia umożliwiający zachowanie i umacnianie zdrowia.

Charles Edward Amory Winslow

SZANOWNI PAŃSTWO,

realizując ustawowy obowiązek, wynikający z dyspozycji art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przedkładam Państwu coroczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ciechanowskiego za 2021 r.

Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w art. 1 konstituuje Państwową Inspekcję Sanitarną jako instytucję nadzoru w zakresie zdrowia publicznego. Celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi również działalność oświatowo- zdrowotną w zakresie promocji zdrowia, w tym zdrowego stylu życia, realizując programy krajowe, wojewódzkie, regionalne, a także lokalne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie realizował zadania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego – „Planem zasadniczych przedsięwzięć” na 2021 rok, zawierającym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami. Szczególną uwagę zwracano na zagadnienia wpływające w istotny sposób na zdrowie ludzi:

- występowanie chorób zakaźnych na terenie powiatu
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- bezpieczeństwo zdrowotne żywności i żywienia

- przestrzeganie warunków higienicznych w środowisku pracy i środowisku nauczania i wychowania
- edukację zdrowotną i promocję zdrowia.

Zadania statutowe realizowano jednakże w ograniczonym i zweryfikowanym zakresie, z uwagi na obostrzenia i ograniczenie działalności wielu instytucji i branż w związku z sytuacją epidemiologiczną.

Priorytetem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2021r., podobnie jak w 2020r., było podejmowanie działań, mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń SARS-CoV-2, w tym głównie identyfikacja i izolacja osób zakażonych, poddawanie kwarantannie osób narażonych na zakażenie oraz prowadzenie działań profilaktycznych i informacyjnych. Praca w tym okresie, dla pracowników Powiatowej Stacji, okazała się niezmiernie trudna i wymagająca ogromnego zaangażowania.

Realizując swoje zadania, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie współpracował ze Starostą Ciechanowskim. Współpraca dotyczyła w szczególności działań antykryzysowych.

Zadania realizowane były również we współpracy z Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji, placówkami oświatowo wychowawczymi. Prowadzono także współpracę z lokalnymi mediami – prasą, radiem. Współpraca ta w znaczący sposób wpływa na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie w zakresie zdrowia publicznego w powiecie ciechanowskim.

Z poważaniem

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Ciechanowie**

Joanna Zaręba

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHORÓB ZAKAŹNYCH ORAZ STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego jest podstawowym zadaniem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowane jest głównie przez pion epidemiologii, który każdego roku wdraża i kontroluje programy zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, w tym prowadzi nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym, a także opracowuje i ocenia stan sanitarny podmiotów działalności leczniczej. W 2021r. rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się wzorem lat ubiegłych, w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych, opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

W 2021 r. z uwagi na trwające zagrożenie związane z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, pracownicy Inspekcji Sanitarnej zostali zobligowani do podejmowania wszelkich działań mających na celu przecinanie dróg szerzenia się zakażeń wywołanych tym czynnikiem, nie tylko na terenie naszego powiatu, ale także całego województwa mazowieckiego. Niezależnie od powyższego równolegle, tak jak dotychczas, zbierano dane w zakresie zachorowalności na pozostałe 146 jednostek chorobowych. Ograniczenia wprowadzone w związku z wystąpieniem epidemii, m.in. określające sposób przemieszczania się czy funkcjonowania wybranych podmiotów wpłynęły na zmniejszenie ilości rejestrowanych chorób zakaźnych przenoszonych drogą powietrzno-kropelkową, takich jak np. grypa czy ospa wietrzna, w stosunku do lat 2016-2019 (przed wystąpieniem epidemii).

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych na terenie powiatu ciechanowskiego na przestrzeni ostatnich 6 lat zostały przedstawione w formie tabelarycznej.

Tab. 1. Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie ciechanowskim w latach 2016-2021

Jednostka chorobowa	Rok					
	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Zakażenie Sars-CoV-2	5445	2275	-	-	-	-
Dur brzuszny	0	0	0	0	0	0
Salmoneloza	16	13	24	19	26	37
Gronkowcowe zatrucie pokarmowe	0	0	0	0	0	0
Zatrucie pokarmowe wyw. jadem kielbasianym	0	0	0	0	0	0
Zatrucie pokarmowe wyw. Clostridium perfringens	0	0	0	0	0	0
Czerwonka bakteryjna	0	0	0	0	0	0
Bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane Campylobacter	0	0	1	0	5	1
Bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane Yersinia enterocolitica	0	0	1	0	0	0
Listerioza	0	0	1	0	0	2
Zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy	29	29	102	65	163	15
Zakażenie jelitowe wywołane przez norowirusy	31	11	22	15	1	3
Krztusiec	7	10	15	15	27	22
Legioneloza	1	0	1	0	1	0
Tęžec	0	0	0	0	0	0
Odra	0	0	1	0	0	0
Różyczka	0	0	2	0	0	0
Ospa wietrzna	92	263	573	258	713	398
Świnka	1	0	1	2	0	7
Inwazyjna choroba meningokokowa	0	0	0	0	2	0
Inwazyjna choroba wyw. przez Haemophilus influenzae	0	3	0	1	0	0
Inwazyjna choroba pneumokokowa	1	3	6	4	3	6
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	0	0	0	0	1	0
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	0	0	2	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	1	0	17	13	1	2
Borelioza	16	11	38	20	21	22
Grypa	31 702	26 558	38 668	44 934	32 933	32 245
Wścieklizna	0	0	0	0	0	0
Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę – profilaktyka wścieklizny	11	8	23	19	15	20

1.1. Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)

COVID-19 to przyjęty skrót choroby, którą wywołuje koronawirus SARS-CoV-2. SARS, w tym wypadku, to skrót od Severe Acute Respiratory Syndrome, czyli ciężki ostry zespół oddechowy, ponieważ w ten sposób choroba się objawia. COVID-19 wywołuje jeden z koronawirusów. Okres wylęgania koronawirusa wynosi od 1 do 14 dni, średnio trwa

to jednak około 5 dni. Choroba COVID-19 przenosi się drogą kropelkową, a w znacznie mniejszym zakresie przez kał. Dlatego w przypadku koronawirusa kluczowe jest zachowanie higieny i innych zaleceń, szczególnie w przypadku osób najbardziej narażonych, tzn. starszych i z gorszą odpornością (np. po chemioterapii). W odnotowanych przypadkach na terenie powiatu ciechanowskiego do najczęstszych objawów należały:

- + gorączka
- + duszność
- + kaszel
- + ból mięśni
- + ogólne zmęczenie
- + ból gardła
- + nagła utrata zmysłu zapachu oraz smaku

W okresie od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszony został stan epidemii, w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Natomiast od dnia 27.12.2020 r. rozpoczął się w Polsce proces szczepień przeciwko COVID-19.

W 2021 roku na terenie powiatu ciechanowskiego odnotowano **5445** przypadków zachorowań w związku z zakażeniem SARS-CoV-2, w **336** przypadkach osoby wymagały hospitalizacji. W analizowanym okresie obowiązkiem kwarantanny objęto 1399 osób powracających zza granicy, natomiast 17038 osób objęto kwarantanną z tytułu: podejrzenia o zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2, zamieszkania z osobą dodatnią lub bliskiego kontaktu z zakażonym. W związku z prowadzonymi dochodzeniami epidemiologicznymi 259 osób zostało objętych nadzorem epidemiologicznym.

1.2. Grypa

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywoływane przez wirusy grypy. Przyczyną corocznych, sezonowych wzrostów zachorowań na gripę w okresie jesienno-zimowym są wirusy grypy typu A i B. Zachorowania mogą przybierać postać sezonową, epidemiczną lub pandemiczną. Grypa powoduje zachorowania w każdej grupie wiekowej. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że rocznie dotyczyć może 5% - 10% dorosłych i 20% - 30% dzieci. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad gripą prowadzony jest w ciągu całego

roku, ze szczególnym wzmożeniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, który trwa zwykle **od września do kwietnia następnego roku**, przy czym szczyt zachorowań przypada między styczniem a marcem. Rejestruje się wtedy, od kilkuset do kilku milionów zachorowań na grypę i choroby grypopodobne. W Polsce, jako przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, rejestruje się zachorowania przebiegające pod postacią zespołów objawów klinicznych takich jak: zachorowania grypopodobne lub ostre zakażenia górnych dróg oddechowych, zgodnie z definicjami przypadku przyjętymi dla celów nadzoru epidemiologicznego.

W 2021 r. w ramach monitoringu sytuacji epidemiologicznej grypy w powiecie ciechanowskim zarejestrowano ogółem 31702 przypadki grypy i podejrzeń zachorowań na grypę, co stanowiło o 19,4 % wzrost w stosunku do roku ubiegłego.

Zapadalność w całej populacji powiatu wynosiła 35 663,90/100 000, co stanowiło, podobnie jak w latach ubiegłych, ponad czterokrotnie wyższy wskaźnik od zanotowanego w populacji kraju (pop. ogółem – 7 753,35/100 000) (tab. 2).

W roku 2021 w powiecie ciechanowskim nie odnotowano hospitalizacji i zgonów z powodu grypy i zakażeń grypopodobnych hospitalizowanych.

Tab. 2. Zachorowania i zapadalność na grypę w powiecie ciechanowskim w latach 2017 - 2021 oraz w Polsce w 2021 r.

	Lata	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.
powiat ciechanowski	2017	32 933	36 853,88
	2018	44 934	49 943,31
	2019	38 668	43 072,12
	2020	26 558	29 582,84
	2021	31 702	35 663,90
Polska	2021	2 973 733	7 753,35

Pomimo, iż szczepienia przeciw grypie są jedyną i najbezpieczniejszą metodą profilaktyki przeciw tej chorobie oraz jej powikłaniom, i pomimo udowodnionej skuteczności, a, także powszechnej dostępności na rynku szczepionek przeciwko grypie sezonowej w roku 2021 zaszczepiło się 2,9% populacji powiatu ciechanowskiego (2 590 osób).

1.3. Choroby przenoszone drogą pokarmową

Na terenie powiatu ciechanowskiego w okresie od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. odnotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową, wywołane odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi *Salmonella*. W zarejestrowanym ognisku u 5 osób stwierdzono zakażenie pałeczkami *Salmonelli Enteritidis*, w tym u 2 osób występowały objawy zatrucia pokarmowego.

1.3.1. Salmonelloza

Zarówno w powiecie ciechanowskim jak i w Polsce wśród przyczyn zatruć pokarmowych nadal najczęstszą jest zakażenie wywołane odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi *Salmonella*. W roku 2021 na naszym terenie podobnie jak w latach ubiegłych dominującym szczepem był *Enteritidis*, który stanowił ponad 88% wszystkich przypadków. W 2021 r. w naszym powiecie potwierdzono 18 zachorowań, wywołanych tą bakterią. Stanowi to ok. 38,5% wzrost w stosunku do roku poprzedniego, kiedy liczba ta wyniosła 13 przypadków. Zachorowania miały charakter rozproszony – występowały wśród różnych grup wiekowych (13 przypadków - u dzieci do lat 9; 1 przypadek - w grupie wiekowej 10-19; 1 przypadek – w grupie wiekowej 45-49; 3 przypadki - w grupie wiekowej 60 i więcej). Większość zachorowań tj. 55,5% dotyczyło mieszkańców wsi (10 przyp.). Zapadalność na salmonellozy w naszym powiecie kształtowała się na poziomie 20,24/100 000 i była zbliżona do wskaźnika dla populacji całego kraju, gdzie wynosiła 21,56/100 000 (tab. 3).

Tab. 3. Zachorowania i zapadalność na salmonellozy na terenie powiatu ciechanowskiego w latach 2017-2021 oraz w Polsce w 2021 r.

	Lata	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.
powiat ciechanowski	2017	26	29,1
	2018	19	21,1
	2019	25	27,9
	2020	13	14,5
	2021	18	20,2
Polska	2021	8 269	21,56

1.4. Inne choroby odzwierzęce

1.4.1. Borelioza z Lyme

Borelioza z Lyme jest najczęściej występującą chorobą odkleszczową w Polsce

i Europie, wywołaną przez krętki z rodzaju *Borrelia burgdorferi*. Choroba ta jest przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*, a rezerwuarem dla tego drobnoustroju są dzikie i domowe zwierzęta - gryzonie, drobne ssaki oraz ptaki. Borelioza występuje na całej półkuli północnej, ale także w Australii. Obszar całej Polski uznawany jest za terytorium endemiczne dla tej choroby, co oznacza, że kleszcze będące wektorami krętków z rodzaju *Borrelia* są obecne na terenie całego kraju.

W powiecie ciechanowskim, podobnie jak w całym kraju, z roku na rok obserwuje się rosnącą liczbę zachorowań na boreliozę. W 2021 r. w porównaniu do roku ubiegłego zaobserwowano ok. 45,5 % wzrost liczby zachorowań, tj. z 11 zarejestrowanych w 2020 r. do 16 przypadków w roku 2021 r. Zapadalność na boreliozę w naszym powiecie wynosiła 17,99/100 000 i była o ponad połowę niższa niż w populacji całego kraju (zap. 32,40/100 000).

1.4.2. Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

Obok boreliozy nadal istotnym problemem jest stała i stosunkowo wysoka liczba osób narażonych na kontakt ze zwierzętami, podejrzanymi o zakażenie wirusem wścieklizny, wśród których przypadki na terenie Polski się zdarzają, choć są to pojedyncze zachorowania. Ostatnie przypadki wścieklizny u człowieka w Polsce miały miejsce w 2000 i 2002 r.

W powiecie ciechanowskim w roku 2021 zarejestrowano 57 przypadki pokąsań, tj. o 7 więcej niż w roku ubiegłym (50 przypadki w roku 2020) - 11 przypadków dotyczyło osób pokąsanych przez zwierzęta nieznane, wobec czego były poddane cyklowi szczepień p/wściekliznie. Należy zauważyć, iż najczęstszą przyczyną podejmowania szczepień u ludzi stanowiły pokąsania przez zwierzęta domowe, głównie psy i koty.

W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Ciechanowie, którego na bieżąco informowano o wystąpieniu pokąsań. Powiatowy Lekarz Weterynarii przysyłał informacje o wykluczeniu podejrzenia wystąpienia wścieklizny u obserwowanych zwierząt oraz o wynikach obserwacji, które następnie były przekazywane osobom pokąsanym. Należy podkreślić, że problem pokąsań przez zwierzęta domowe bez nadzoru utrzymuje się od wielu lat.

1.5. Choroby wieku dziecięcego

1.5.1. Odra

W okresie od 01.01.-31.12.2021r. w powiecie ciechanowskim nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na odrę. Ostatni zarejestrowany - 1 przypadek w powiecie ciechanowskim odnotowano w 2019r. Należy uznać tę sytuację za bardzo korzystną w świetle obserwowanej w 2019r. dynamicznej sytuacji epidemiologicznej w zakresie zachorowań na odrę w kraju.

1.5.2. Ostre porażenie wiotkie do 14 r.ż.

W analizowanym okresie nie odnotowano zachorowań na ostre porażenia wiotkie do 14r.ż. Analogicznie w 2020r. również nie odnotowano zachorowań.

1.5.3. Krztusiec

Krztusiec jest bakteryjną chorobą zakaźną wywoływaną przez pałeczkę krztuśca *Bordetella pertussis*. Choroba przenosi się drogą oddechową i jest bardzo zaraźliwa – w wyniku kontaktu z chorym osobą zakażeniu ulega do 90% nieuodpornionych osób. W przypadku osób dorosłych zachorowanie ma niecharakterystyczną postać przewlekłego, utrzymującego się powyżej 2 tygodni kaszlu. U dzieci występują natomiast objawy, od których krztusiec wziął swoją nazwę: napadowy, duszący kaszel kończący się z charakterystycznym świszczącym wdechem, któremu mogą towarzyszyć wymioty. U niemowląt poniżej 6 miesiąca życia zachorowania mają wyjątkowo ciężki przebieg i mogą kończyć się zgonem.

W 2021 w powiecie ciechanowskim sytuacja w zakresie krztuśca była stabilna - zanotowano 7 przypadków, tj. 30,0% przypadków mniej niż w roku ubiegłym (2020 r. – 10 przyp.). Zapadalność na tę chorobę w naszym powiecie wynosiła ok. 7,87/100 000 i od lat utrzymuje się na wielokrotnie wyższym poziomie niż w populacji całego kraju (zap. w Polsce w 2021 r. – 0,47/100 000) (tab. 4)

Tab. 4. Zachorowania i zapadalność na krztusiec w powiecie ciechanowskim w latach 2017-2021 oraz w Polsce w 2021 r.

	Lata	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.
powiat ciechanowski	2017	27	30,2
	2018	15	16,7
	2019	15	16,7
	2020	10	11,1
	2021	7	7,87
Polska	2021	180	0,47

1.5.4. Ospa wietrzna

W 2021 roku w porównaniu z 2020 r. w powiecie ciechanowskim zanotowano 65% spadek liczby zarejestrowanych przypadków zachorowań na ospę wietrzną z 263 w roku 2020 do 92 w roku 2021. Zapadalność w powiecie wynosiła 103,49/100 000 i była niższa od zapadalności w populacji ogólnopolskiej (zap. 150,37/100 000) (tab. 5). Zachorowania miały charakter środowiskowy i konkretyzowały się w grupach przedszkolnych i szkolnych z terenów całego powiatu.

Tab. 5. Zachorowania i zapadalność na ospę wietrzną w powiecie ciechanowskim w latach 2017 – 2021 oraz w Polsce w 2021r.

	Lata	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.
powiat ciechanowski	2017	713	797,88
	2018	258	286,76
	2019	573	638,26
	2020	263	292,95
	2021	92	103,49
Polska	2021	57 674	150,37

1.5.5. Świnka/zapalenie przyusznic

W okresie od 01.01.-31.12.2021r. w powiecie ciechanowskim odnotowano 1 przypadek zachorowania na świnkę. W przypadku odrzy, świnki i różyczki obserwuje się niską zapadalność w związku z wprowadzeniem drugiego szczepienia p/odrze, śwince i różyczce.

NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

W ramach nadzoru nad realizacją szczepień, w 2021 roku zaplanowano działalność kontrolną, obejmującą 11 punktów szczepień, z uwzględnieniem oddziału noworodkowego, funkcjonujących wyłącznie w placówkach opieki zdrowotnej. Kontrole odbyły się zgodnie z planem. Punkty szczepień spełniały wymagania, jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym oraz zapewniały warunki zasad łańcucha chłodniczego wymaganego podczas transportu i przechowywania szczepionek.

W ramach nadzoru nad wszystkimi punktami szczepień prowadzona była:

1. Kontrola dokumentacji dotyczącej szczepień, prowadzonej przez placówki ochrony zdrowia;
2. Analiza sprawozdań rocznych ze stanu uodpornienia, kwartalnych ze zużycia szczepionek i kart uodpornienia sporządzanych przez podmioty wykonujące szczepienia;
3. Nadzór nad prawidłową gospodarką szczepionkami oraz nadzór nad przestrzeganiem łańcucha chłodniczego,
4. Dystrybucja preparatów szczepionkowych przeznaczonych do realizacji Programu Szczepień Ochronnych na potrzeby punktów szczepień;
5. Prowadzenie nadzoru nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi poprzez monitorowanie, prowadzenie rejestru i analizę zgłaszanych przez lekarzy niepożądanych odczynów poszczepiennych.

2.1. Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży

Na podstawie analizy sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych MZ-54, w 2021 roku szczepieniami wg Programu Szczepień Ochronnych objęto 17360 osób podlegających do szczepień, tj. 123 mniej niż w roku ubiegłym (17 483).

Stan uodpornienia populacji dziecięco-młodzieżowej od lat utrzymuje się na poziomie powyżej 95%, co zapewnia odporność populacyjną.

Poniżej w tabeli przedstawiono stan uodpornienia populacji dziecięco-młodzieżowej 0 – 19 lat (wyrażony w %) w powiecie ciechanowskim w latach 2017-2021.

Tab. 7. Stan uodpornienia populacji dziecięco- młodzieżowej 0 – 19 lat (wyrażony w %) w powiecie ciechanowskim w latach 2017-2021

Rodzaj szczepienia	2017	2018	2019	2020	2021
błonica - tężec	99,72	99,43	99,33	99,44	99,15
krztusiec	99,70	99,28	99,21	99,44	99,00
poliomyelitis	99,58	98,83	98,65	100,00	98,28
WZW typu B	99,66	99,02	98,82	98,20	98,66
odra- świnka- różyczka	98,50	97,05	98,69	91,43	92,09
Hib	99,25	98,15	98,00	97,43	96,91
Gruźlica (noworodki)	99,24	99,16	98,83	99,24	99,30

W 2021 roku szczepienia były realizowane, zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych (PSO). Średnio u ok. 50% dzieci do 2 roku życia do szczepień były wykorzystywane szczepionki skojarzone, zalecane do uodpornienia.

Zaobserwowano jednak spadek wyszczepienia populacji, która podlegała obowiązkowym szczepieniom, czyli populacji dzieci i młodzieży, w wieku 0-19 lat. Lekarze, pielęgniarki z punktów szczepień informowali, że opiekunowie prawni dzieci obawiają się sytuacji, w których ich podopieczni zostaną zaszczepieni w okresie wylegania lub bezobjawowego zakażenia wirusem SARS-CoV-2 lub będą narażeni na styczność z osobami już zarażonymi. Rodzice i opiekunowie prawni byli informowani przez pracowników podmiotów leczniczych, że zarówno lekarze jak i pielęgniarki stosują procedury, które minimalizują ryzyko zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 w placówkach opieki zdrowotnej.

Niepożądanym zjawiskiem jest rosnąca od kilku lat działalność ruchów antyszczepionkowych, które wykorzystują epidemię COVID-19 do propagowania swojego ruchu. W 2021 r. odnotowano 144 rodziców, którzy pomimo wezwań uchylają się od obowiązku szczepień swoich dzieci. Listy tych osób dołączane są przez lekarzy do kwartalnych sprawozdań z przeprowadzonych szczepień ochronnych realizowanych w ramach Programu Szczepień Ochronnych. Podczas kontroli podmiotów leczniczych pracownicy inspekcji sanitarnej wskazywali lekarzom, kierownikom punktów szczepień konieczność pisemnego wezwania rodziców uchylających się od obowiązku szczepień swoich dzieci.

2.2. Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)

Na terenie powiatu ciechanowskiego w roku 2021 do PPIS zgłoszono łącznie 19 przypadków wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP), z czego 12

zostało zakwalifikowanych jako łagodne, i 6 jako poważne, i 1 ciężki. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia ustalono, że osoby powróciły do pełnego zdrowia.

STAN SANITARNO-HIGIENICZNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

Kontrole przeprowadzane przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny lecznictwa w podmiotach wykonujących działalność leczniczą obejmują zagadnienia dotyczące: funkcjonalności obiektów i stanu oraz ich dostosowania do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z 26 czerwca 2012 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 402), stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, sprzątnięcia i czystości bieżącej pomieszczeń, dezynfekcji, sterylizacji i kontroli skuteczności procesów sterylizacji, postępowania z bielizną w oddziałach szpitalnych, postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania, działalności Komitetów i Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz ich współpracy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Ciechanowie.

Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w powiecie ciechanowskim w 2021 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 8 Nadzorowane podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiecie ciechanowskim w 2020 r.

Rodzaj obiektu	Ilość obiektów nadzorowanych	Ilość przeprowadzonych kontroli	Liczba obiektów o złym stanie	
			porządkowym	technicznym
SPZOZ Specjalistyczny Szpital Wojewódzki	1	3	0	1
Zakład opiekuńczo - leczniczy	1	1	0	0
Podmioty lecznicze – w tym przychodnie	39	13	0	0
Praktyki zawodowe (lekarskie niezabieg.)	84	0	0	0
Praktyki zawodowe (lekarskie zabiegowe, w tym gab. stomatolog.)	39 (35)	18 (18)	0	0
Inne podmioty lecznicze	11	2	1	0
Razem	175	37	1	1

3.1. Stan techniczny i funkcjonalność podmiotów leczniczych

W 2021 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego znajdowało się 175 obiektów, w których z powodu wystąpienia stanu epidemii, wywołanej wirusem SARS-CoV-2 zrealizowano, 48 z zaplanowanych 61 kontroli, w następujących podmiotach:

- ✚ Szpital (3)
- ✚ Zakład Opiekuńczo-Leczniczy (1)
- ✚ Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska (14)
- ✚ Indywidualna Praktyka Lekarska (3)
- ✚ Przychodnie (15)
- ✚ Inne podmioty Lecznicze (1).

Stan techniczny, sanitarny i funkcjonalny ww. podmiotów leczniczych nie budził zastrzeżeń. Część oddziałów objęta jest postępowaniem administracyjnym, mającym na celu dostosowanie pomieszczeń do wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, jako podmiot wykonujący działalność leczniczą, a nie spełniający wymagań ww. rozporządzenia, posiada opracowany i zaopiniowany przez PPIS w Ciechanowie program dostosowania podmiotu do przepisów określonych w ww. rozporządzeniu. W 2012 roku wydano decyzję o programie dostosowawczym szpitala. Zgodnie z zapisami, termin na dostosowanie pomieszczeń upłynął 31 grudnia 2017 r.

W związku z upływem ww. terminu, Dyrektor Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie z wnioskiem o wydanie opinii o wpływie niespełniania wymagań, na bezpieczeństwo pacjentów, jednocześnie wskazując terminy spełnienia ww. wymagań. PPIS w Ciechanowie wydał opinię w formie postanowienia o wpływie niespełniania ww. wymagań na bezpieczeństwo pacjentów oraz decyzję nakazującą dostosowanie pomieszczeń podmiotu do wymogów obowiązującego prawa

Szpital sukcesywnie realizuje obowiązki zawarte w decyzji. Stan sanitarno-techniczny Szpitala w Ciechanowie ulega stopniowej poprawie. W szpitalu nadal prowadzone są remonty mające

na celu modernizację, poprawę funkcjonalności oraz stopniowe dostosowanie do wymagań obowiązujących przepisów. Aktualnie zakończono kompleksowy remont Oddziału Dziecięcego, Chirurgii Dziecięcej, Chirurgii Ogólnej oraz Oddziału Neurologicznego.

Najczęściej występujące w szpitalu nieprawidłowości dotyczą: niewłaściwego stanu powierzchni mebli, podłóg, ścian, połączenia podłóg ze ścianami, niewłaściwy stan sanitarny wylewk kranów i sanitariatów.

3.2. Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

W szpitalu utrzymaniem czystości od 2010 r. zajmuje się Dział Higieny Szpitalnej, który odpowiada za organizację i nadzór nad sprzątaniami na terenie szpitala (20 oddziałów). Sprzątanie jest prowadzone w sposób zgodny z planem higieny szpitalnej, który jest systematycznie analizowany i aktualizowany, zgodnie z bieżącą sytuacją epidemiologiczną szpitala. Postępowanie z bielizną szpitalną w oddziałach jest prawidłowe. Pranie brudnej bielizny wykonuje firma zewnętrzna z zachowaniem procedur higienicznych w transporcie.

W podmiotach leczniczych funkcjonujących na terenie powiatu (tj. zoz-ach, prywatnych praktykach lekarskich, pielęgniarstwach), podobnie jak w roku ubiegłym, sprzątaniami zajmują się pracownicy zakładów. Sprzątanie w placówkach lecznictwa otwartego odbywa się przeważnie metodą tradycyjną zgodnie z opracowaną przez każdą placówkę procedurą sprzątania.

3.3. Nadzór nad procesami dezynfekcji i sterylizacji w placówkach opieki zdrowotnej

W 2021 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, w szpitalu, w placówkach lecznictwa otwartego i w praktykach lekarskich stwierdzono, że placówki stosowały środki dezynfekcyjne, adekwatnie do powierzchni, zgodnie z podziałem na powierzchnie dotykowe i bezdotykowe. Środki dezynfekcyjne pochodziły ze znanego źródła oraz były to preparaty rejestrowane na obszarze UE. Wszystkie miały aktualne oznaczenia i odniesienia do rejestracji i były przeznaczone do stosowania w obszarze medycznym.

Podmioty lecznicze (tj. szpital, zoz-y, praktyki lekarskie) przechowywały preparaty dezynfekcyjne w sposób właściwy, tj. w wydzielonych miejscach, pomieszczeniach, w zamkniętych opakowaniach, zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

Inspekcja Sanitarna prowadzi nadzór nad sprzętem sterylizacyjnym, wykorzystywanym na podległym terenie. Podczas kontroli w zakresie procesów sterylizacji narzędzi i materiałów medycznych, pracownicy Inspekcji Sanitarnej zwracali uwagę na wdrażanie procedur związanych z przygotowaniem narzędzi i materiałów do sterylizacji, postępowaniem z materiałem i narzędziami po sterylizacji, zachowaniem procedur związanych z transportem i przechowywaniem materiałów sterylnych. Sprawdzano również czy jest wykonywane reprocesowanie lub dezynfekcja sprzętu jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

W Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie funkcjonuje, centralna sterylizatornia (CS), wyposażona w automatyczny system rejestrowania przebiegu sterylizacji. Centralna Sterylizatornia dysponuje 5 myjniami –dezynfektorami, w tym 4 przelotowymi i 1 nieprzelotową myjnią ultradźwiękową – wszystkie z wydrukiem automatycznym oraz 4 nowoczesne autoklawy. Zapewniona jest powtarzalność procesów mycia i dezynfekcji. Sterylizacja materiałów i sprzętu medycznego dla potrzeb szpitala odbywa się wyłącznie w Centralnej Sterylizatorni. Kontrola procesów sterylizacji przeprowadzana jest prawidłowo przy użyciu wskaźników biologicznych, chemicznych i fizycznych. Dokumentacja jest prowadzona w taki sposób, by umożliwić powiązanie pacjenta z zastosowanym wobec niego sterylizowanym sprzętem/materiałem.

3.4. Postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania

Podmioty lecznicze posiadają procedury postępowania z odpadami medycznymi. Wprowadziły nowe oznaczenia dla wytwórców, poszerzając je o numery identyfikujące wytwórcę odpadów i kod opadu. Odpady są segregowane w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych i umieszczane są w odpowiednich pojemnikach. Wykorzystany jednorazowy sprzęt medyczny o ostrych końcach (tj. igły, wenflony) był gromadzony w pojemnikach o sztywnych ścianach, natomiast pozostałe odpady gromadzono w oznakowanych pojemnikach z wkładami foliowymi. Wydzielone są pomieszczenia lub miejsca do przechowywania odpadów medycznych do czasu ich odbioru przez wyspecjalizowane firmy. Pojemniki i worki na odpady były wypełniane prawidłowo. W 2021 r. w podmiotach wykonujących działalność leczniczą nie obserwowano nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami medycznymi.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO – ŻYWIENIOWYCH

W 2021 r. ogólna liczba zarejestrowanych obiektów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością funkcjonujących na terenie PSSE w Ciechanowie zwiększyła się o 22 zakłady i wyniosła 1202 zakłady. Zatwierdzono 43 zakłady na podstawie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2020r.poz.2021 ze zm.)

W ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 388 zakładów, z czego 173 obiektów oceniono na podstawie arkuszy oceny zakładu.

Liczba obiektów w 2021 roku

Lp.	Grupa obiektów		Liczba obiektów w rejestrze
1.	ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOSCI		268 (w tym: 221 zakładów produkcji pierwotnej, 4 zakłady dostaw bezpośrednich)
2.	ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOSCIĄ		619
3.	ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO	typu otwartego	191
		typu zamkniętego	99
		usług cateringowych	2
4.	MIEJSCA OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ		23
Razem			1202

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO – REPRESYJNA

W ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 388 zakładów. Przeprowadzono 537 kontroli sanitarnych, w tym:

- 173 kontrole kompleksowe
- 107 kontroli tematycznych, m.in. w zakresie:
 - oceny zgodności z wymaganiami zdrowotnymi żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu w ramach u.k.ż., oraz przedmiotów użytku do kontaktu z żywnością (49)
 - oceny warunków produkcji potraw w obiektach wypoczynku zimowego (2)
 - oceny warunków produkcji potraw w obiektach wypoczynku letniego (4)
 - oceny warunków higieniczno-sanitarnych w obiektach tymczasowych, ruchomych działających podczas imprez plenerowych organizowanych w sezonie wakacyjnym (11)
 - oceny warunków przechowywania wód butelkowanych i napojów (3)
 - oceny warunków sprzedaży żywności, ze szczególnym uwzględnieniem terminów przydatności do spożycia oraz daty minimalnej trwałości (21)
- **33 kontrole interwencyjne związane z:**
 - powiadomieniami w systemie Rasff
 - interwencjami konsumentów
- **158 kontroli sprawdzających**
- **1 kontrolę graniczną**
- **65 kontroli związanych z zatwierdzaniem zakładów.**

Nałożono 47 mandatów karnych, na kwotę **11 650 zł**.

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI

1. Wytwórnice lodów – 1 zakład

Zakład funkcjonuje od 2020 r. Prowadzi sezonową produkcję lodów na bazie mieszanki, tzw. bazy do produkcji lodów gałkowych w kuwetach, z dodatkiem wody, owoców mrożonych i innych dodatków smakowych, pakowanych w pojemniki zbiorcze (kuwety). Lody produkowane są dla własnego punktu sprzedaży zlokalizowanego pod tym samym adresem (w odległości ok. 15 m. od zakładu). W zakładzie produkowane są lody o różnych smakach. Wielkość dziennej produkcji plasowała się na poziomie 40 litrów na dzień. Produkcja lodów

obejmuje następujące procesy technologiczne: przygotowanie mieszanki, mieszanie z uwodnieniem i podgrzewanie, pasteryzacja, schładzanie, napowietrzanie i zamrażanie, napełnianie kuwet, mrożenie gotowego produktu, przechowywanie i dystrybucja.

2. Automaty do lodów – 4 zakłady

W 2021 r. w rejestrze zakładów były 4 samodzielne automaty do lodów. Liczba obiektów nie zmieniła się od 2020 r. Wszystkie zakłady produkowały lody na bazie gotowych mieszanek w proszku lub gotowych pasteryzowanych mieszanek płynnych.

W czasie trwania sezonu letniego skontrolowano 3 funkcjonujące zakłady. W 1 obiekcie w czasie kontroli pobrano: 5 próbek lodów rzemieślniczych z kuwet o smaku pistacjowym do badań laboratoryjnych. Próbkę była niekwestionowana, w zakresie zbadanych parametrów i 5 próbek lodów z automatu o smaku waniliowym. Próbkę nie spełniały wymagań mikrobiologicznych określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 338 22.12.2005 ze zm.) – przekroczona dopuszczalna liczba bakterii Enterobacteriaceae w 1 ml. Wyniki badań świadczyły o niehigienicznej produkcji. PPIS w Ciechanowie wydał decyzję nakazującą. W terminie natychmiastowym, należało podjąć działania naprawcze, zapewniające zgodność produkowanych lodów z wymaganiami prawa żywnościowego i okazać wyniki badań potwierdzające zgodność produkowanych lodów z wymaganiami prawa żywnościowego.

Ponadto PPIS wszczął postępowanie administracyjne, w sprawie wydania decyzji płatniczej za pobranie i zbadanie 5 próbek lodów, a następnie wydał decyzję obciążającą podmiot opłatą, za przeprowadzone badania laboratoryjne. Po okazaniu przez podmiot sprawozdania z badań, potwierdzających właściwą jakość lodów, podmiot wznowił produkcję lodów. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne kompleksowe, w czasie których, nie stwierdzono bieżących uchybień i nieprawidłowości. Oba zakłady uzyskały ocenę zgodny.

3. Piekarnie – 17 zakładów

Liczba zakładów w stosunku do lat poprzednich nie uległa zmianie. Skontrolowano 11 zakładów, przeprowadzono 22 kontrole sanitarne. Wydano 7 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie niezgodności.

Według arkusza oceny zakładu oceniono 10 piekarń, z czego 2 zostały zakwalifikowane do ryzyka wysokiego, 7 do ryzyka średniego i 1 do ryzyka niskiego. Jedna piekarnia otrzymała ocenę niezgodny z wymaganiami, ze względu na obecność szkodników w obiekcie (myszy, muchy, mklik mączny). Na przedsiębiorcę nałożono mandat karny, w wysokości **500 zł**. Po zapoznaniu się z wynikami kontroli, z uwagi na brak bieżącego stanu czystości i porządku oraz obecność szkodników, PPIS w Ciechanowie wydał decyzję nakazującą zamknięcie zakładu, do czasu przeprowadzenia skutecznej deratyzacji i dezynsekcji oraz okazania dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie skutecznej deratyzacji i dezynsekcji, zapewnienia czystości i porządku w zakładzie i powiadomienia PPIS w Ciechanowie o usunięciu niezgodności.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Po przeprowadzeniu kontroli sprawdzającej i stwierdzeniu, że zakład w dalszym ciągu nie stosuje się do wydanej przez PPIS w Ciechanowie decyzji zamknięcia zakładu, skierowano wniosek do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o ukaranie podmiotu. Przedsiębiorca został ukarany kwotą **4000 zł**. Po usunięciu uchybień w zakładzie, potwierdzonych podczas kontroli sprawdzającej, działalność zakładu została wznowiona.

4. Ciastkarnie – 7 zakładów

W 2021 r. ilość zakładów będących pod nadzorem PPIS w Ciechanowie nie zmieniła się w stosunku do 2020 r. Skontrolowano 6 zakładów (1 zakład czasowo przerwał działalność). Przeprowadzono 8 kontroli i rekontroli, w tym: 4 kontrole kompleksowe, 4 kontrole sprawdzające.

Wydano 4 decyzje administracyjne, w tym: 3 o umorzeniu postępowania administracyjnego w związku z usunięciem uchybień, 1 decyzję zmieniającą termin wykonania decyzji (po wniosku podmiotu z prośbą o jego przesunięcie) oraz 9 decyzji rachunkowych. Na podstawie arkusza oceny oceniono 4 zakłady, wszystkie zakwalifikowano do ryzyka wysokiego. Nałożono 1 mandat karny, w wysokości **500 zł** za brak bieżącego stanu czystości i porządku w obiekcie, przeterminowane i nieoznakowane środki spożywcze, brak prowadzonych procesów dezynfekcji jaj stosowanych do produkcji wyrobów.

5. Przetwórnice owocowo-warzywnie – 4 zakłady

Ewidencja obiektów, w stosunku do lat ubiegłych, nie zmieniła się. W 2021 r., w planowanym terminie nie skontrolowano zakładów ze względu na zamknięcie zakładów kontroli oraz inne pilne zadania związane z sytuacją epidemiologiczną w kraju. Zakłady produkują wyroby wyłącznie na rynek krajowy. Wszystkie przetwórnice owocowo – warzywnie posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oparte na zadach HACCP.

6. W grupie obiektów „Zakłady produkcyjne” przeważająca część zakładów to zakłady produkcji pierwotnej, gdzie dominuje uprawa zbóż. Do rejestru wpisanych jest:

- 221 producentów pierwotnych (16 producentów owoców miękkich)
- 4 zakłady dostaw bezpośrednich
- 5 producentów pierwotnych i dostawców bezpośrednich

Skontrolowano 3 zakłady. Przeprowadzono 2 kontrole kompleksowe, 1 kontrolę w związku z zatwierdzeniem zakładu (kontrola na wniosek). Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku ze skargą klienta. Kontrola była przeprowadzona u producenta żywności, w warunkach domowych. Działalność była prowadzona w zakresie wypieku ciast, tortów i pączków w prywatnym mieszkaniu. Podmiot nie złożył wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. PPIS w Ciechanowie skierował wniosek do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wymierzenie kary pieniężnej. Sprawa nie została zakończona w 2021 r.

7. W grupie innych wytwórni żywności znajdują się, m.in.:

1) 2 wytwórnie napojów spirytusowych owocowych, które należą do jednego podmiotu. W 2021 roku podmiot złożył wniosek, o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów, podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, nowego zakładu produkcyjnego. W czasie kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Sporządzono protokół z kontroli i wydano decyzję zatwierdzającą zakład do prowadzenia przedmiotowej działalności. W obu zakładach prowadzona jest działalność w zakresie produkcji:

- napojów spirytusowych na bazie spirytusu rektyfikowanego i owoców: aronii, pigwowca, róży, rokitnika, jagody kamczackiej, wiśni, żurawiny, maliny, tarniny, czarnej porzeczki, derenia jadalnego, głogu, śliwki mirabelki, gruszki, orzecha włoskiego,

agrestu, cytryńca chińskiego oraz ziół: arcydzięgla, kolendry, kopru włoskiego, kwiatów czarnego bzu i kłaczy imbiru

- napojów spirytusowych na bazie spirytusu rektyfikowanego i ekstraktu kawy; napojów spirytusowych typu wódka i wódka smakowa na bazie spirytusu rektyfikowanego.

Dzienny rozlew to ok. 300-400 sztuk butelek (opakowania szklane o pojemności: 50, 100, 200, 350, 500, 700 i 1000 ml)

- 2) Mieszalnia przypraw i innych dodatków do żywności – w zakładzie prowadzona jest działalność w zakresie: mieszania przypraw i innych jedno lub wieloskładnikowych dodatków do żywności wg receptur własnych lub zleconych przez odbiorców oraz przygotowywania (porcjowania, pakowania, etykietowania) gotowych mieszanek dla przemysłu spożywczego i ich obrotu. W 2021 roku nie planowano kontroli w zakładzie.
- 3) Zakłady produkcji pierwotnej. Kontrole zostały przeprowadzone przy współudziale pracownika Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie - Delegatura w Ciechanowie. Skontrolowano 2 plantacje truskawek. W czasie kontroli nie stwierdzono bieżących uchybień i nieprawidłowości.

ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

W grupie zakładów obrotu żywnością jest wpisanych do rejestru:

- 359 sklepów spożywczych, w tym 5 supermarketów
- 6 kiosków
- 27 aptek
- 34 magazyny hurtowe
- 44 obiektów ruchomych i tymczasowych
- 47 środków transportu
- 103 inne zakłady obrotu żywnością.

Przeprowadzono 293 kontrole sanitarne i rekontrole, w tym 80 kontroli tematycznych, 26 interwencyjnych, 1 kontrolę graniczną w składzie celnym i 17 kontroli na wniosek podmiotu. 78 obiektów oceniono na podstawie arkuszy oceny zakładu i zakwalifikowano do kategorii ryzyka:

- ⚠ wysokiego – 8

✚ średniego – 47

✚ niskiego – 23

W czasie kontroli za stwierdzone uchybienia nałożono 24 mandaty, na kwotę **6250 zł**

Naruszenia dotyczyły:

- obrotu środkami spożywczymi przeterminowanymi
 - braku identyfikowalności znajdujących się w obrocie środków spożywczych
 - braku dokumentu potwierdzającego dobry stan zdrowia i braku przeciwwskazań do pracy w kontakcie z żywnością
 - złego stanu higienicznego w obiekcie
 - braku rejestrów kontroli wewnętrznej w zakresie Dobrej Praktyki Higienicznej.

Wydano 27 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień i 45 decyzji umarzających postępowanie administracyjne.

Rozpatrzono 15 interwencji klientów , które dotyczyły:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, w tym produktów po upływie terminu przydatności do spożycia
- niewłaściwych warunków przechowywania w obiektach środków spożywczych oraz niehigienicznej sprzedaży środków spożywczych
- niestosowania się do obostrzeń zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021r.poz.861 ze zmianami).

Z rozpatrzonych interwencji, 8 interwencji było zasadnych. Za stwierdzone nieprawidłowości, w tym przeterminowane środki spożywcze, obrót produktami niewłaściwej jakości i zły stan higieniczno-sanitarny nakładano mandaty karne. Ukarano 6 podmiotów, na łączną kwotę **1800 zł.**

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

W grupie obiektów „Zakłady żywienia zbiorowego otwarte”, liczba obiektów wynosiła 191 zakładów, w tym 105 zakładów małej gastronomii, 28 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych oraz 2 gospodarstwa agroturystyczne.

2 zakłady prowadziły usługi cateringowe dla zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego (punkty wydawania w przedszkolach i gminnej świetlicy).

Zatwierdzono 20 zakładów na podstawie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w tym 17 zakładów małej gastronomii. Skontrolowano 72 zakłady, 37 oceniono na podstawie arkuszy oceny. Z pośród zakładów ocenionych na podstawie arkuszy analizy ryzyka w kryteriach oceny zakładu:

- ✚ ryzyko niskie stwierdzono w 9 zakładach
- ✚ ryzyko średnie stwierdzono w 24 zakładach
- ✚ ryzyko wysokie stwierdzono w 4 zakładach.

Ryzyko wysokie, uzyskane przez zakłady, było spowodowane, m.in. poprzez n/w niezgodności:

- ❖ brak dokumentacji lekarskiej personelu
- ❖ przeterminowane środki spożywcze używane do produkcji gotowych potraw
- ❖ zły stan higieniczno-sanitarny.

Przeprowadzono 138 kontroli i rekontroli, w tym: 37 kontroli kompleksowych, 4 kontrole interwencyjne, 50 kontroli sprawdzających, 14 kontroli tematycznych i 24 kontrole na wniosek podmiotu o zatwierdzenie zakładu, 9 kontroli sprawdzających po wizycie. Nałożono 13 mandatów karnych, na kwotę **3600 zł**.

Rozpatrzono 4 interwencje klientów:

- 1 interwencja dotyczyła awarii sieci wodociągowej, brak bieżącej ciepłej i zimnej wody w zakładzie żywienia zbiorowego. Przeprowadzono kontrolę sanitarną. Interwencja była zasadna. PPIS w Ciechanowie wszczął postępowanie administracyjne bez udziału strony i wydał decyzję zamknięcia zakładu do czasu zaopatrzenia zakładu w bieżącą ciepłą i zimną wodę pitną. Podmiot zaprzestał prowadzenia działalności. Obiekt był nieczynny.

- 1 interwencja dotyczyła nieprawidłowości w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych w zakładzie żywienia zbiorowego. Przeprowadzono kontrolę sanitarną interwencyjną. Interwencja była niezasadna.
- 1 interwencja dotyczyła pracy w kontakcie z żywnością osób nieposiadających dokumentacji lekarskiej potwierdzającej dobry stan zdrowia. Przeprowadzono kontrolę sanitarną interwencyjną, stwierdzono niezgodności. Interwencja była zasadna.

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny w wysokości **500 zł**. PPIS wszczął postępowanie administracyjne w sprawie usunięcia niezgodności i wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie niezgodności. W związku z niewykonaniem przez pracownika obowiązku dot. dokumentacji lekarskiej, podmiot otrzymał upomnienie. Z uwagi na brak informacji o wykonaniu obowiązku, PPIS w Ciechanowie na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2020r.poz. 1427 ze zm.). wydał tytuł wykonawczy w celu przymuszenia do wykonania obowiązku, i postanowienie o nałożeniu grzywny, w celu przymuszenia do wykonania obowiązku, w wysokości **2000 zł**. Postępowanie kontynuowane jest w roku 2022 r.

- 1 interwencja dotyczyła powiadomienia **w ramach systemu RASFF** w zakładzie małej gastronomii. Dotyczyła wykrycia obecności pałeczek *Salmonella Enteritidis* w skórkach szyi kurczaka pochodzącego z polski, którego mięso wykorzystano do produkcji mięsa na kebab. W czasie kontroli nie było w zakładzie przedmiotowego produktu.

W grupie obiektów „Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte”, liczba obiektów wynosiła 101. Zatwierdzono 3 zakłady, na podstawie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (2 stołówki szkolne, w tym 1 w systemie cateringowym i 1 inny zakład żywienia – sala weselna). Pełną produkcję prowadziły 64 zakłady, 37 zakładów prowadziło usługi cateringowe dla innych zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego (punkty wydawania posiłków, głównie w szkołach i przedszkolach). Skontrolowano 43 zakłady, 36 oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu, 16 zakładów zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka, a 20 zakładów zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka.

Przeprowadzono 60 kontroli i rekontroli. Wydano 18 decyzji administracyjnych, nałożono 1 mandat, na kwotę **500 zł**, za przechowywanie nieumytych jaj konsumpcyjnych w strefie produkcyjnej na stole roboczym, na którym przygotowywane są i przechowywane potrawy, za

brak segregacji w urządzeniu chłodniczym, za nieprawidłowe magazynowanie środków spożywczych oraz przechowywanie gotowych deserów w pomieszczeniu mycia i dezynfekcji jaj, za brak rejestrów kontroli wewnętrznej.

W czasie kontroli w jednostkach systemu oświaty, dokonano analizy jadłospisów, w 15 stołówkach szkolnych, 6 stołówkach przedszkolnych, 1 stołówce w internacie oraz 2 stołówkach w zakładach specjalnych i wychowawczych. W trzech stołówkach szkolnych oraz w jednej stołówce w zakładzie specjalnym i wychowawczym jadłospisy oceniono jako zadowalające, uwagę jednak zwrócono na małą różnorodność produktów węglowodanowych i zbożowych w posiłkach obiadowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji rozporządzenia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 01 sierpnia 2016r.poz.1154).

DZIAŁANIA W RAMACH SYSTEMU RASFF/System Wczesnego Ostrzegania o

Niebezpiecznych Produktach Spożywczych i Środkach Żywienia Zwierząt/

W 2021 r. otrzymano 52 powiadomienia o produktach niebezpiecznych, a dotyczących między innymi:

- mięso drobiowe - obecność *Salmonella Enteritidis*
- skóra z tuszy szyj indyjskich schłodzona - obecności *Salmonella Typhimurium*
- mąka żytnia typ 2000 - przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A
- mączka chleba świętojańskiego - wykrycie tlenku etylenu (ETO) w produkcie,
- mąka jaglana - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – glifosatu w produkcie
- matjasy w zalewie – obecność bakterii *Listeria monocytogenes*
- napoje - dot. przekroczenia maksymalnego poziomu stężenia glikolu propylenowego (E1520)
- napoje alkoholowe - obecność kawałka szkła w butelce
- stek z krokodyla mrożony - obecność *Salmonella enterica* z gr O11-O67

- rafinowany olej palmowy – stwierdzono estry 3-MCPD na poziomie $5138 \pm 1028 \mu\text{g/kg}$,
- suplementy diety – stwierdzenie obecności niezadeklarowanej substancji syldenafilu w produkcie, obecność kannabidiolu (CBD) i $\Delta 9$ -tetrahydro-kannabinolu ($\Delta 9$ -THC) w produkcie, obecność tlenku etylenu (ETO) w produkcie,
- przedmioty użytku do kontaktu z żywnością – przekroczenie migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA).

Przeprowadzono kontrole sanitarne interwencyjne/rozmowy telefoniczne, z podmiotami będącymi na załączonych listach dystrybucji, mające na celu nadzorowanie procesu wycofywania z obrotu produktów umieszczonych w systemie Rasff.

Podjęte działania wykazały, że przedsiębiorcy byli informowani przez dostawców o zakwestionowanych produktach, część produktów została sprzedana odbiorcom indywidualnym lub wycofana z obrotu i zwrócona do dostawcy.

NADZÓR NAD ZAKŁADAMI OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W 2021r. na terenie objętym nadzorem nie było wytwórni, dystrybutorów, w tym, importerów materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Do rejestru zakładów wpisanych było 23 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 22 sklepy i 1 hurtownia.

Otrzymano 1 powiadomienie alarmowe w systemie Rasff, w sprawie stwierdzenia przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA) z wyrobu wykonanego z tworzywa sztucznego, przeznaczonego do kontaktu żywnością pn.: „Chochla Florina”, kraj pochodzenia Chiny. Podczas postępowania wyjaśniającego ustalono, że towar w ilości 5 szt. został wycofany z obrotu, zabezpieczony celem zwrócenia do dostawcy.

Otrzymano 2 powiadomienia informacyjne w systemie Rasff, dotyczące:

- ❖ zmian organoleptycznych (smak i zapach), potwierdzonych w badaniu wyrobu z tworzywa sztucznego przeznaczonego do kontaktu z żywnością pn.: Travel cup SINSAY pochodzącego z Chin. Podczas postępowania wyjaśniającego ustalono, że towar, w ilości 13 szt. został wycofany z obrotu. Zabezpieczony celem zwrócenia do dostawcy. Pozostałe 23 szt. zostały sprzedane klientom indywidualnym na paragon;

- ❖ stwierdzenia przekroczenia sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych, kraj pochodzenia Chiny w wyrobie z tworzywa sztucznego przeznaczonego do kontaktu z żywnością pn. „Łyżka do serwowania ONYX”. Podczas postępowania wyjaśniającego ustalono, że towar, w ilości 1 szt. został wycofany z obrotu. Zabezpieczony celem zwrócenia do dostawcy.

NADZÓR NAD SUPLEMENTAMI DIETY

W 2021 r. na terenie objętym nadzorem nie było producentów suplementów diety. Do PPIS wpłynął wniosek o dokonanie kontroli granicznej dotyczącej importu suplementów diety z Rosji. Z uwagi na nieokazanie wyników badań laboratoryjnych dotyczących potwierdzenia obecności i ilości deklarowanych bakterii probiotycznych w importowanych suplementach diety, PPIS nie wydał świadectwa jakości zdrowotnej przedmiotowych suplementów. Sprawa jest w toku. Pod nadzorem był również dystrybutor suplementów diety, który wprowadzał suplementy do obrotu w formie sprzedaży internetowej. Sprzedaż suplementów diety prowadzona jest przez liczne obiekty obrotu żywnością (apteki, sklepy z suplementami diety, stoiska w obiektach o innym profilu działalności, podmioty prowadzące sprzedaż internetową).

OCENA JAKOŚCI ZDROWOTNEJ ŻYWNOŚCI

W obiektach produkcji i obrotu żywnością, pobrano 296 próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych, w sklepach obrotu z wyrobami do kontaktu z żywnością, pobrano do badań 15 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością.

Zdyskwalifikowano 5 próbek środków spożywczych

Próbki zdyskwalifikowane w 2021 r.				
Lp.	Nazwa próbki	Liczba próbek	Przyczyna zakwestionowania	Podjęte działania
1.	Lody z automatu o smaku waniliowym	5	Przekroczenie liczby bakterii Enterobacteriaceae w 1g w temperaturze 37 °C	1. Wydano decyzję: nakazującą: podjąć działania naprawcze, zapewniające zgodność produkowanych lodów z wymogami prawa żywnościowego okazać wyniki badań potwierdzające, zgodność produkowanych lodów z wymogami prawa żywnościowego. 2. Wydano decyzję obciążającą opłatą za badania.

WSPÓŁPRACA Z INSPEKCJĄ WETERYNARYJNĄ

W dniu 15.11.2018 r. zostało zawarte porozumienie o współpracy pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Ciechanowie a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Ciechanowie o współdziałaniu i współpracy obu organów inspekcji. Porozumienie określa szczegółowo warunki i sposób współdziałania, między innymi zasady i zakres bieżącej współpracy, mające na względzie zapewnienie sprawnego nadzoru w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia. Do wspólnego nadzoru do kontroli, w roku 2021 r. wytypowano 1 zakład, będący pod nadzorem obu inspekcji – młyn zbożowy w Gołyminie ul. Szosa Ciechanowska 24, 06-420 Gołymień Ośrodek. Zakres nadzoru w młynie zbożowym dla produkcji:

- ✚ pasz dla zwierząt - prowadzi Państwowy Lekarz Weterynarii w Ciechanowie
- ✚ mąki – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

W zakładzie przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne w związku z powiadomieniem informacyjnym dotyczącym produktu pn. „Mąka żytnia typ 720 MELVIT”, w związku ze stwierdzonym przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A oraz

powiadomieniem alarmowym dotyczącym wykrycia w pobranej do badań próbce zawartości ochratoksyny A (OTA) w produkcie pn. „Mąka żytnia razowa 2000”, wyprodukowanej przez młyn.

Podczas kontroli kompleksowej pobrano do badań laboratoryjnych 6 próbek, tj. 4 próbki mąki żytniej: typ 500, typ 720, typ 2000 (z ziarna od dwóch różnych dostawców), 2 próbki ziarna żyta. Próbki były niekwestionowane w zakresie zbadanych parametrów.

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU HIGIENY ŻYWIENIA

Dokonano oceny posiłków w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty polegającej na przeglądzie jadłospisów dekadowych, z uwzględnieniem asortymentu używanych produktów spożywczych, w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. W większości przypadków oceny nie wykazywały nieprawidłowości.

W oparciu o „Arkusze oceny jadłospisu dekadowego,” opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny dokonano oceny jadłospisu, w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego i stwierdzono:

w bloku żywienia, w szpitalu, sposób żywienia pacjentów był zadowalający, w bloku żywienia, w domu opieki społecznej, sposób żywienia pensjonariuszy był nieprawidłowy. W analizowanym jadłospisie w posiłkach stwierdzono:

- małą różnorodność produktów węglowodanowych
- mały udział świeżych warzyw i owoców
- małą różnorodność owoców i/lub warzyw
- małą różnorodność przetworów mięsnych
- małą ilość produktów z roślin strączkowych suchych w dekadzie
- brak ryb i/lub przetworów rybnych w dekadzie.

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2021 r. sprawowano nadzór nad obrotem grzybami. W sezonie grzybowym, pracownicy Inspekcji Sanitarnej, posiadający uprawnienia klasyfikatorów, udzielali poradnictwa w zakresie przynależności gatunkowej grzybów. Podejmowane były przez pracowników również działania na rzecz walki z epidemią.

Przeprowadzono 121 kontroli, w których odnoszono się do przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii. Nałożono 35 mandatów karnych, na kwotę **1270 zł**.

WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA ORAZ STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI – WODOCIĄGI PUBLICZNE

Wody wgłębne ujmowane na terenie pow. ciechanowskiego charakteryzują się wysoką koncentracją żelaza i manganu pochodzenia geologicznego. Wyjątek stanowi ujęcie Chotum gm. Ciechanów, gdzie woda dostarczana konsumentom nie wymaga uzdatniania. Nie stwierdzono wpływu zagrożeń środowiskowych, w tym gospodarki ściekowej na pogorszenie jakości ujmowanych wód. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla ok. 87 tys. ludności i większości nadzorowanych obiektów były wodociągi sieciowe, tzw. publiczne (25) zasilane z (26) ujęć podziemnych.

Oceny stanu zaopatrzenia w wodę, mieszkańców pow. Ciechanowskiego, dokonano w oparciu o analizę z uzyskanych wyników z badań laboratoryjnych, z 253 próbek wody, pobranych w ramach kontroli wewnętrznych przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz z 255 próbek wody, pobranych w ramach kontroli urzędowych przez organy PIS, z punktów zgodności na urządzeniach wodociągowych.

Z 25 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, 8 wodociągów dostarczało wodę o wymaganej jakości fizykochemicznej i mikrobiologicznej bez konieczności prowadzenia postępowania administracyjnego.

W 2021 r. wydano 114 stwierdzeń przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w formie decyzji administracyjnych.

Liczba wodociągów	Wodociągi z wodą o wymaganej jakości	Wodociągi z wodą okresowo nieprzydatną do spożycia	Wodociągi z wodą krótkotrwale kwestionowaną w zakresie wskaźników fizykochemicznych lub mikrobiologicznych (bez wydawania decyzji)	Wodociągi z obecnością bakterii grupy coli lub ogólnej liczby kolonii w 22° C (o warunkowej przydatności)	Wodociągi z wodą kwestionowaną w zakresie wskaźników fizykochemicznych (o warunkowej przydatności)
25	8 Kołaczków gm. Opinogóra Damięty gm. Sońsk Dąbrowa gm. Ojrzeń Gołotczyzna gm. Sońsk Wiksín gm. Grudusk Trętowo gm. Opinogóra Kraszewo gm. Ojrzeń Ciechanów uj. Tysiąclecia	2 Gołymin (skażenie mikrobiologiczne – bakterie grupy coli enterokoki) Zalesie gm. Głinojeck (skażenie mikrobiologiczne – bakterie grupy coli enterokoki)	13 Chotum gm. Ciechanów (bakterie grupy coli, mętność)) Opinogóra (bakterie grupy coli, smak) Humięcino gm. Grudusk (bakterie grupy coli, mętność)) Gogole gm. Gołymin (smak, zapach) Sokołówek gm. Ciechanów (bakterie grupy coli, mętność) Regimin (mętność) Grudusk (bakterie grupy coli) Pajewo gm. Gołymin (bakterie grupy coli, THM) Wola Wierzbowska gm. Opinogóra (zapach) Ciemniewko gm. Sońsk (mangan) Gumowo gm. Ciechanów (bakterie grupy coli) Stryjewo gm. Grudusk (mętność) Ciechanów uj. Gostkowska (smak)	3 Radomka gm. Regimin (ogólna liczba bakterii) Gołymin (bakterie grupy coli) Zalesie (bakterie grupy coli)	3 Luberadz gm. Ojrzeń (mangan) Zeńbok gm. Regimin (mętność) Radomka gm. Regimin (mętność)

W celu uzyskania poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, dostarczanej przez nadzorowane wodociągi:

- podejmowano lub kontynuowano egzekwowanie wymaganej jakości wody w trybie postępowania administracyjnego, wydano **19** decyzji obciążających opłatą, **7** decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi, **2** decyzje o braku przydatności z powodu skażenia mikrobiologicznego, **1** decyzję zatwierdzając laboratoryjny system jakości prowadzonych badań wody w **1** laboratorium zewnętrznym
- dokonano **17** weryfikacji i wydano **17** decyzji dot. zastosowanych materiałów i wyrobów kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi (w ramach realizowanych inwestycji) oraz **17** decyzji obciążających opłatą
- prowadzono działalność edukacyjno-informacyjną w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody w ramach kontroli kompleksowych poprzez udzielane informacje pisemne i telefoniczne dla osób zainteresowanych jakością wody wodociągowej oraz poprzez rozpowszechniane komunikaty, wydawane w związku z jakością wody(**11**), oceny roczne jakości wody (**25**) i audycję radiową (**1**).

INNE OBIEKTY SŁUŻĄCE DO ZAOPATRZENIA W WODĘ - WODOCIĄGI LOKALNE

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na terenie powiatu ciechanowskiego są 2 wodociągi lokalne: Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie oraz Cukrowni Gliniojeck S.A. w Zygmuntowie. Obydwa wodociągi dostarczały wodę o zmiennej jakości fizykochemicznej (smak i zapach w wodociągu Cukrowni) lub mikrobiologicznej (bakterie grupy coli i enterokoki w wodociągu szpitala). W stosunku do podmiotów odpowiedzialnych za jakość wody, prowadzono postępowanie administracyjne. Specjalistyczny Szpital Wojewódzki, od lipca 2021 r. korzysta z awaryjnego zaopatrzenia w wodę, z wodociągu miejskiego Ciechanów.

Ponadto prowadzono postępowanie administracyjne wobec Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie. Instalacja ciepłej wody skolonizowana była bakteriami z rodzaju Legionella. Wdrożone działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody, co potwierdziły próbki wody ciepłej w przeprowadzonych kolejnych badaniach laboratoryjnych.

JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH PRZEZNACZONYCH DO KĄPIELI

Nadzorem sanitarnym w 2021 r. objęto Krubin w Ciechanowie. Sezon kąpielowy dla Kąpieliska Krubin w Ciechanowie został określony uchwałą Nr 361 XXXVII/2021 z 29 kwietnia 2021r. Rady Miasta Ciechanów, w sprawie określenia sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów na 2021 rok.

W oparciu o analizę z wyników badań jakości wody (4- krotnie) w Kąpielisku Krubin, i ustalenia z przeprowadzonych kontroli urzędowych (4) oraz podejmowane bieżące działania przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ciechanowie, jako organizatora kąpieliska, ustalono:

- kąpielisko Krubin zostało utworzone w 2018 r.
- organizator opracował profil wody w kąpielisku, zawierający opis cech fizycznych, geograficznych i hydrogeologicznych wody oraz ustalił w porozumieniu z Inspektorem Sanitarnym w Ciechanowie harmonogram pobrania próbek wody z wyznaczonego punktu na kąpielisku
- nadzór wewnętrzny w zakresie oceny wizualnej wody kąpieliska oraz 4 kontrole urzędowe nie potwierdziły obecności zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody
- przez cały sezon funkcjonowania kąpieliska, woda była przydatna do kąpeli, jej jakość spełniała obowiązujące wymagania
- informacje o jakości wody w kąpielisku oraz o warunkach panujących na kąpielisku były na bieżąco umieszczane przez organizatora i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie w serwisie kąpieliskowym, i były dostępne dla społeczeństwa na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego i stronie internetowej Powiatowej Stacji w Ciechanowie
- wydawano bieżące oceny jakości wody i rozpowszechniano je poprzez lokalne media oraz umieszczano na tablicy informacyjnej kąpieliska
- na terenie kąpieliska zapewniono właściwe warunki w zakresie zwiększonego bezpieczeństwa sanitarnego w czasie stanu epidemii.

Organizator kąpieliska właściwie przygotował i utrzymywał infrastrukturę kąpieliska do użytkowania. Mając na uwadze bezpieczeństwo kąpiących się, wytyczono strefy dla osób umiających pływać i dla dzieci. Pomosty po przeprowadzonym remoncie posiadały

oznakowanie informujące o głębokościach wody. Zapewniono ratowników WOPR, wymagane oznakowanie, tablicę informacyjną, regulamin korzystania z akwenu, 2 przebieralnie, 1 kontener sanitarny z kabinami ustępowymi, kontener i pojemniki na śmieci oraz dodatkowe wyposażenie dla użytkowników (żagle p/słoneczne, 5 zestawów stolików z siedzeniami, rowery wodne, kajaki, pajęczyna do zabaw dla dzieci). W 2021 r. wydano **4** oceny jakości wody w kąpielisku.

Drugi z udostępnianych do obiektów kąpeli sezonowych to pływalnia odkryta. Badania próbek wody, w ramach kontroli wewnętrznej, pobierano z częstotliwością co 2 tygodnie. W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 3 kontrole sanitarne, w tym 1 z poborem próbek wody. Badania potwierdzały przydatność wody do kąpeli w zakresie wskaźników mikrobiologicznych. Stwierdzono natomiast nieprawidłowości w zakresie poziomu chloroformu i trichlorometanów. Zgodnie z decyzją nakazującą wyeliminowanie ponadnormatywnego poziomu wymienionych parametrów w wodzie basenowej, prowadzono postępowanie administracyjne. Ostatecznie, postępowanie umorzono, w związku ze zgłoszeniem przez administratora obiektu, o wcześniejszym zamknięciu basenu odkrytego z powodu złych warunków pogodowych. Wydano 4 bieżące oceny jakości wody i 2 roczne. Aktualizowano również serwis basenowy. W sezonie 2021 r. w obiekcie zapewniono: regulamin korzystania z basenu, tabliczki informacyjne o głębokości wody, 2 przebieralnie zewnętrzne, kontener z 3 kabinami wc, pojemniki na śmieci oraz dodatkowe wyposażenie dla użytkowników (żagle p/słoneczne, natrysk, 3 zjeżdżalnie dla dzieci, tor przeszkód i leżaki). Obiekt ten strzeżony był przez ratowników WOPR. Organizator zapewnił również właściwe warunki związane z bezpieczeństwem sanitarnym w czasie stanu epidemii.

Zgodnie z decyzją Nr HKN-34/16 z 19.07.2016r., zarządzający odkrytym basenem jest zobowiązany, w terminie do 15 czerwca 2023r., do wyeliminowania nieprawidłowości, dotyczących zapewnienia możliwości dokonywania pomiarów jakości wody i ich rejestrowania w zakresie pH, potencjału redox, stężenia chloru wolnego i chloru związanego z wymaganą częstotliwością – zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Stałym całorocznym nadzorem sanitarnym objęte są 2 kryte obiekty, tj. pływalnia miejska U-Ciecha oraz basen rehabilitacyjny ARNICA w DPS Kombatant.

W 2021 r. pływalnie te funkcjonowały okresowo, w zależności od aktualnego stanu prawnego związanego ze stanem epidemii i wprowadzonymi ograniczeniami, a także z powodu prowadzonych prac modernizacyjnych.

Oceny przydatności wody do kąpieli, w nieckach krytej pływalni U-Ciecha, dokonano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych próbek wody, pobranych w ramach kontroli wewnętrznych oraz próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej. Wydano **15 bieżących** ocen jakości wody basenowej **i 1 roczną**. W 2021 r. prowadzono postępowanie administracyjne związane ze średnim skażeniem ciepłej wody w natryskach basenowych bakteriami *Legionella* sp. oraz w związku z podwyższonymi poziomami chloru wolnego i związanego w wodzie w nieckach basenowych. Oba postępowania zakończyły się poprawą jakości mikrobiologicznej i fizykochemicznej w uzgodnionych terminach.

Jakość mikrobiologiczna wody w nieckach spełniała wymagania mikrobiologiczne pozwalając na jej przydatność wody do kąpieli.

Zarządzający pływalnią zapewniał udokumentowaną bieżącą obserwację wody na pływalni, prowadził udokumentowany, ale niesystematyczny nadzór pracy urządzeń do pomiarów jakości wody w nieckach basenowych i ich rejestrację. Niesystematycznie również przekazywano sprawozdania z badań próbek wody z kontroli wewnętrznej PPIS w Ciechanowie.

Oceny przydatności wody do kąpieli (**11**) w niecce basenu rehabilitacyjnego ARNICA w DPS Komendant dokonano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznych. W 2021 r. prowadzono postępowanie administracyjne związane ze skażeniem wody w niecce basenowej bakteriami *Pseudomonas aeruginosa*, które wykryto w próbkach wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego. Działania naprawcze zakończyły się poprawą jakości mikrobiologicznej – postępowanie administracyjne umorzono. Pozostałe uzyskane wyniki badań wykazywały wymaganą przydatność wody do kąpieli.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

HOTELE I POZOSTAŁE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI NOCLEGOWE

W 2021 r. przeprowadzono **29** kontroli w hotelach i innych obiektach świadczących usługi noclegowe. Kontrole nie wykazały zaniedbań w utrzymaniu bieżącej czystości i stanu technicznego.

Wszystkie kontrolowane hotele i pozostałe obiekty tej grupy zaopatrywano w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia (publicznych), natomiast ścieki odprowadzane były do kanalizacji ogólnej lub do zbiorników bezodpływowych.

Nie stwierdzano również zaniedbań w zakresie zapewnienia właściwego postępowania z bielizną czystą i brudną. Zapewniano wymianę i pranie bielizny pościelowej. Zapewniano środki higieny osobistej oraz preparaty do utrzymania pomieszczeń i urządzeń w czystości.

Jeden hotel posiadający zaplecze typu SPA, z udostępnianym jacuzzi, zapewniał laboratoryjną kontrolę jakości wody, z wymagana częstotliwością. Wydano 6 ocen przydatności wody do kąpieli.

Mając na uwadze zagrożenia zdrowotne powodowane skażeniem instalacji ciepłej wody bakteriami z rodzaju *Legionella* kontynuowano nadzór w zakresie utrzymywania w obiektach hotelarskich optymalnej temperatury (55-60°C) ciepłej wody. Brak aktualnych badań jakości ciepłej wody stwierdzono w 3 obiektach. Wydano 2 decyzje nakazujące, a jedno postępowanie umorzono. Ponadto wydano jedną decyzję w hotelu dot. złego stanu higieniczno – technicznego powierzchni ścian w pokojach hotelowych.

Hotele i pozostałe skontrolowane obiekty świadczące usługi noclegowe posiadały odpowiednie zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne. W obiektach wdrożono procedury związane z wprowadzeniem stanu epidemii.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ INNE PLACÓWKI DZIENNEGO POBYTU

W 2021 r. skontrolowano 2 DPS-y, w których zasadniczym celem jest zaspakajanie potrzeb opiekuńczych, bytowych oraz wspomagających. Placówki te utrzymane były w dobrym stanie porządkowym i funkcjonalnym.

OBIEKTY DLA BEZDOMNYCH

Kontrole przeprowadzone w 2021 r. potwierdziły funkcjonowanie na terenie powiatu ciechanowskiego 4 obiektów prowadzonych przez:

- Stowarzyszenie MONAR w Warszawie - Dreglin 7 gm. Głinojeck
- Fundację „Serce Marka” Konarzewo Sławki 18a
- Fundację „Żyj od Nowa” Garnowo Duże 12 gm. Gołymín
- Fundację „Dary Losu” w Gąsocinie ul. Kolejowa 12 gm. Sońsk

Wszystkie obiekty dla bezdomnych są placówkami całorocznymi, mieszczą się w budynkach murowanych, a ich tereny są ogrodzone. Placówki wykazane jako schroniska spełniają większość wymagań określonych wg. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów, schronisk dla osób bezdomnych. W **3** obiektach dla osób bezdomnych na terenie powiatu ciechanowskiego zapewnione są możliwości i warunki do całodobowego przebywania osób bezdomnych. Zapewnione są warunki funkcjonalno-techniczne umożliwiające, wyżywienie, korzystanie z pomieszczeń sanitarno-higienicznych z bieżącą ciepłą i zimną wodą (ubikacje, prysznice, umywalki), pranie i suszenie odzieży, wymianę odzieży, dostęp do środków czystości, higieny i dezynfekcyjnych. We wszystkich obiektach odbywa się przygotowywanie posiłków przez osoby wyznaczone, posiadające badania do celów sanitarno-epidemiologicznych. Pomieszczenia w których przygotowywane są posiłki wyposażone są w niezbędny sprzęt. W 1 obiekcie stwierdzono brak ciepłej wody, wydano **1** decyzję nakazującą. W obiekcie w Dreglinie dodatkowo zapewniona jest opieka socjalna i terapeutyczna, w celu aktywizacji mieszkańców, m.in. w prace, tzw. domowe i na rzecz mieszkańców oraz w celu uzyskania samodzielności życiowej i wyjścia z bezdomności. Przeprowadzono **4** kontrole w tych placówkach. Zagadnienia, na które zwracano szczególną uwagę to: zapewnienie środków do utrzymania higieny osobistej oraz środków czystości (myjąco-dezynfekcyjnych) do utrzymania czystości pomieszczeń i wyposażenia, zapewnienie odzieży zimowej oraz bielizny pościelowej, stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń a także wdrożenie procedur w czasie stanu epidemii.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, TATUAŻU I ODNOWY BIOLOGICZNEJ

W 2021r. łącznie przeprowadzono **100** kontroli, w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej oraz w zakładach świadczących łącznie więcej niż jedną z usług (fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej lub tatuażu). Nieprawidłowości sanitarno –techniczne stwierdzono w 17 obiektach.

Główne nieprawidłowości dotyczyły braku:

- wymaganej wentylacji w pomieszczeniach świadczenia usług lub WC,
- właściwych warunków do oddzielnego przechowywania odzieży własnej i roboczej pracowników,
- procedur regulujących sposób postępowania przy wykonywaniu czynności w ramach świadczonych usług, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich,
- aktualnych badań do celów sanitarno – epidemiologicznych,
- odzieży ochronnej dla pracowników,
- umowy na odbiór odpadów komunalnych lub medycznych,
- umywalki do mycia sprzętu fryzjersko-kosmetycznego,
- pojemnika na brudną bieliznę,
- skutecznego procesu sterylizacji (obecność drobnoustrojów w badaniu sporalu).

W 2021 roku podczas kontroli odnotowano, że coraz więcej zakładów świadczących usługi kosmetyczne, przeprowadza sterylizację używanych narzędzi, które z założenia naruszają ciągłość tkanek ludzkich, we własnych sterylizatorach parowych i prowadzi kontrolę skuteczności tych procesów. We wszystkich kontrolowanych zakładach kosmetycznych skuteczność sterylizacji była potwierdzana badaniami.

W ramach nadzoru sanitarnego, wydano **13** decyzji nakazujących, w **4** przypadkach umorzono postępowanie administracyjne i wydano **17** decyzji obciążających opłatą.

Mając na uwadze ewentualne zagrożenia zdrowotne, możliwość zakażeń bakteryjnych, wirusowych i grzybiczych, w ww. zakładach prowadzono instruktaż w trakcie kontroli, dotyczący zasad sporządzania roztworów dezynfekcyjnych i ich właściwego stosowania, a także obsługi nowo zakupionych sterylizatorów.

DWORCE, PRZYSTANKI KOLEJOWE I ŚRODKI TRANSPORTU OSOBOWEGO

W 2021 r. przeprowadzono **7** kontroli dworców i przystanków PKP wraz z peronami i przytorzami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego. Zapewniono zasady korzystania z tych obiektów, zgodnie z wytycznymi w czasie stanu epidemii. Stan sanitarny skontrolowanych 14 środków transportu osobowego należących do ZKM nie wymagał interwencji PPIS. Autobusy wyjeżdżające w trasę były należycie przygotowane pod względem sanitarnym. Prowadzono również kontrole związane z przestrzeganiem wymagań w czasie stanu epidemii. Skontrolowane 3 pociągi relacji Ciechanów-Warszawa- to nowoczesne zespoły trakcyjne ze sprawnymi technicznie ubikacjami posiadającymi systemy do gromadzenia nieczystości ciekłych i właściwie wyposażonymi w środki do utrzymania higieny (dozowniki z mydłem, papier toaletowy i ręczniki papierowe). W środkach transportu osobowego również stosowano się do zaleceń i wytycznych wprowadzonych w czasie stanu epidemii.

USTĘPY PUBLICZNE, TOALETY OGÓLNODOSTĘPNE ORAZ USTĘPY STACJI PALIW

W 2021 r. przeprowadzono 28 kontroli ustępów publicznych, ubikacji publicznych ogólnodostępnych w centrach handlowych, a także ustępów na stacjach paliw. W czasie stanu epidemii zwracano uwagę szczególnie na stosowanie procedur. Obiekty na bieżąco sprzątano i dezynfekowano oraz właściwie wyposażano w środki do utrzymania higieny osobistej użytkowników. Ustępy publiczne miejskie to obiekty, które od lat funkcjonują bez modernizacji i posiadają wyeksploatowane wyposażenie techniczne.

CMENTARZE I DOMY PRZEDPOGRZEBOWE, ŚRODKI TRANSPORTU POGRZEBOWEGO

Kontrole **6** cmentarzy nie wykazały nieprawidłowości w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów z terenu tych obiektów. Przeprowadzono **7** kontroli zakładów pogrzebowych i środków transportu do przewozu zwłok.

TERENY REKREACYJNE I POZOSTAŁE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W 2021 roku przeprowadzono **7** kontroli terenów rekreacyjnych tj. placów zabaw, piaskownice, parków i skwerów. Nie stwierdzono nieprawidłowości, tereny utrzymywano w dobrym stanie porządkowym i funkcjonalnym. Wykonano również **13** kontroli innych obiektów użyteczności publicznej, takich jak :pralnie, apteki, obiekty sportowe, ośrodki kultury i muzea. Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarnych. W czasie stanu epidemii zwracano szczególną uwagę na stosowanie procedur przeciwepidemicznych.

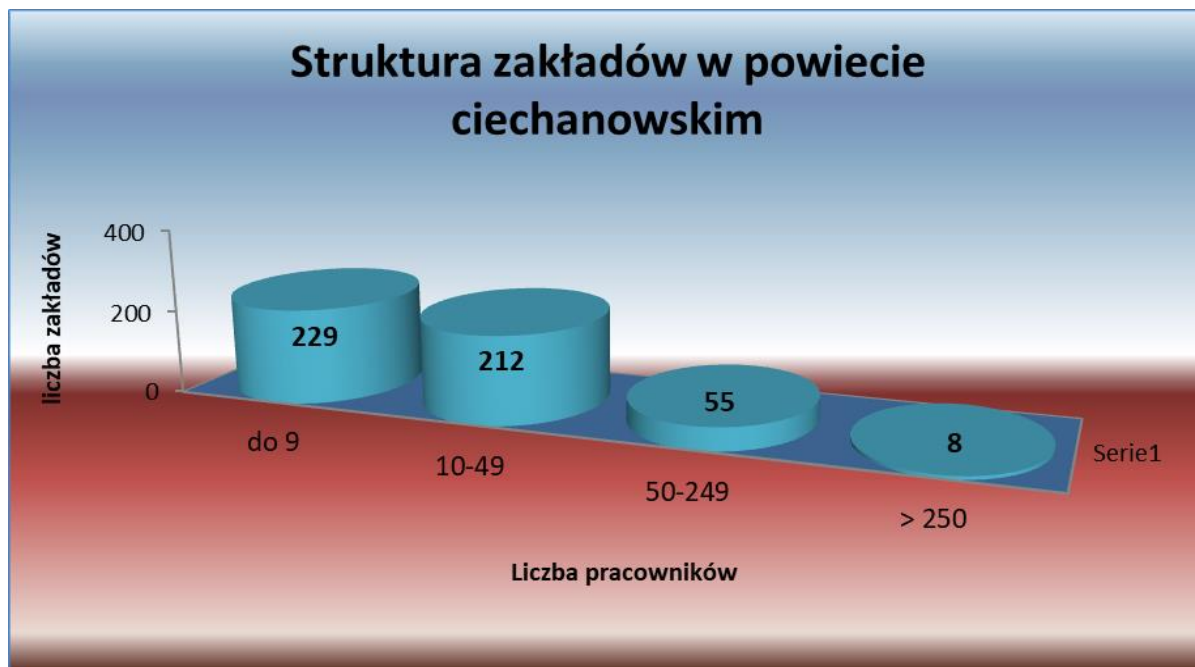
W 2021r. wpłynęło **27** interwencji dotyczących stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, nieprzestrzegania przepisów w czasie stanu epidemii, złej jakości wody do spożycia przez ludzi. Interwencje rozpatrzono w ramach posiadanych kompetencji lub przekazano do rozpatrzenia wg właściwości do innych organów administracji publicznej. (ścieki z zakładów przemysłowych, tworzenie przyzmy nawozów, grzebowiska drobiu).

STAN HIGIENICZNO – SANITARNY ZAKŁADÓW PRACY

NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie sprawuje nadzór i kontrolę przestrzegania zasad, przepisów higieny pracy i warunków środowiska pracy przez pracodawców.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie w 2021 r. było 504 zakłady pracy, zatrudniające 15240 pracowników. Podobnie, jak, w latach ubiegłych, większość nadzorowanych zakładów (45,44%) stanowiły zakłady małe, zatrudniające do 9 pracowników.

Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zaliczane, zgodnie z PKD (Polską Klasyfikacją Działalności) do następujących działów: handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi, edukacja, handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi, handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, produkcja artykułów spożywczych, opieka zdrowotna, produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń, finansowa działalność usługowa, produkcja odzieży, produkcja mebli.

Prowadząc kontrolę według przyjętych standardów w 2021 roku skontrolowano 59 zakładów pracy przeprowadzając 97 kontroli.

Liczba zatrudnionych pracowników w zakładach	w ewidencji	skontrolowanych w roku 2021
do 9 pracowników	229	22
10 - 49	212	26
50 - 249	55	6
250 i więcej	8	5

W analizowanym okresie, w wyniku przeprowadzonych kontroli, w ramach nadzoru nad warunkami pracy, wydano 78 decyzji, w tym 42 decyzji nakazujące, które zawierały 192 nakazy, w tym:

- 16 w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin
- 3 w zakresie produktów biobójczych
- 21 w zakresie substancji, preparatów, ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, lub mutagennym w środowisku pracy
- 15 w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy
- 54 dotyczących badań i pomiarów w środowisku pracy
- 27 dotyczących pomiarów oświetlenia
- 1 dotycząca obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych
- 22 w zakresie oceny ryzyka zawodowego
- 3 z zakresu BHP
- 9 w zakresie stanu technicznego pomieszczeń pracy
- 21 w zakresie stanu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych

Najczęściej stwierdzane podczas kontroli sanitarnych nieprawidłowości dotyczyły:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia – 54 nakazy
- braku oceny ryzyka zawodowego - 16 nakazów
- złego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych – 22 nakazy
- braku pomiaru oświetlenia na stanowisku pracy – 27 nakazów,

Z otrzymywanych, od pracodawców wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych, występujących w środowisku pracy, otrzymanych podczas kontroli, wynika że w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych w środowisku pracy pracuje 14 osób. Szkodliwe warunki pracy występowały w 3 zakładach i były związane z przekroczeniami najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu.

Przekroczenie NDN hałasu wystąpiło w zakładach: produkującym wyroby papiernicze (6 pracowników), zakładzie pomocy społecznej (2 pracowników), zakładzie przetwarzającym odpady (6 pracowników).

Tabela Narażenie na czynniki szkodliwe (w warunkach > NDS/N) w zakładach pracy powiatu ciechanowskiego

Czynnik szkodliwy	Narażenie na czynniki szkodliwe (w warunkach przekroczeń NDN)	
	Liczba pracowników	Liczba zakładów
Hałas	14	3

W związku z wprowadzonym stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzono 17 kontroli w zakładach, w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

CHOROBY ZAWODOWE

W 2021 r. zgłoszono 2 podejrzenia o chorobę zawodową. Zgłoszone podejrzenia dotyczyły:

- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa wg. pozycji 26 wykazu chorób zawodowych
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości, co najmniej 45dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1.2 kHz wg. pozycji 21 wykazu chorób zawodowych.

W 2021 r. PPIS w Ciechanowie stwierdził jedną chorobę zawodową, wg pozycji 26, wykazu chorób zawodowych – boreliozę, nie wydał decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY

Podczas wykonywania czynności kontrolnych, oceniano realizację przepisów – ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzenia REACH 1907/2006 oraz rozporządzenia nr 1272/2008 zwanego rozporządzeniem CLP (Classification, Labelling and Packaging) przez podmioty gospodarcze.

W ewidencji PPIS w Ciechanowie znajduje się 2 dalszych użytkowników, 83 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin i 287 podmiotów gospodarczych, stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w działalności zawodowej. Przeprowadzono 6 kontroli u podmiotów gospodarczych, wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich

mieszaniny, 32 kontrole u podmiotów gospodarczych stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w działalności zawodowej. Wydane zostały decyzje nakazujące wykonanie obowiązków w stosunku do podmiotów, u których podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości. Nieprawidłowości dotyczyły:

- producentów, importerów, dalszych użytkowników nie posiadających aktualnego spisu wprowadzanych do obrotu substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie – 3
- wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono brak kart charakterystyki – 2
- stosujących, u których stwierdzono brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie – 4
- Liczba stosujących, u których stwierdzono brak kart charakterystyki - 3

PRODUKTY BIOBÓJCZE

Według ewidencji obiektów na terenie działania PPIS w Ciechanowie odpowiedzialnych za wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego jest 32 podmioty gospodarcze. W 2021 r. przeprowadzono 5 kontroli, w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz 11 kontroli w zakresie ich stosowania. W jednym podmiocie odpowiedzialnym za wprowadzanie produktu biobójczego na terenie Polski stwierdzono brak wymagalnego pozwolenia na obrót produktem biobójczym. Została wydana 1 decyzja zakazująca wprowadzanie w/w produktu do obrotu oraz jego wycofanie z rynku. Obowiązki nałożone decyzją zostały wykonane przez podmiot odpowiedzialny.

PRODUKTY KOSMETYCZNE

Według ewidencji obiektów na terenie działania PPIS w Ciechanowie odpowiedzialnych za wytwarzanie, konfekcjonowanie i obrót produktami kosmetycznymi jest 16 podmiotów gospodarczych, w tym: 3 zakłady wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne, 1 zakład konfekcjonujący produkty kosmetyczne oraz 12 obiektów zajmujących się obrotem

produktami kosmetycznymi. W 2021 r. przeprowadzono 6 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne. W jednym podmiocie odpowiedzialnym za wprowadzanie produktów kosmetycznych na terenie Polski stwierdzono nieprawidłowości dotyczące etykiety produktu i została wydana 1 decyzja nakazująca. Obowiązki nałożone decyzją zostały wykonane przez podmiot odpowiedzialny.

DETERGENTY

W ewidencji PPIS w Ciechanowie znajduje się 88 dystrybutorów detergentów. W 2021 r. w zakresie nadzoru nad detergentami przeprowadzono 5 kontroli u wprowadzających do obrotu oraz 7 kontroli u podmiotów je stosujących. Nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad detergentami nie stwierdzono.

PREKURSORY NARKOTYKÓW KATEGORII 2 I 3

W obiektach będących pod nadzorem PPIS w Ciechanowie, w 2021 r. nie był prowadzony z państwami trzecimi handel prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3. W ewidencji PSSE w Ciechanowie znajduje się 13 podmiotów stosujących prekursory narkotykowe oraz 2 podmioty wprowadzające do obrotu prekursory kategorii 3. Przeprowadzono 4 kontrole w zakładach stosujących prekursory narkotykowe. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

W okresie trwania ferii zimowych pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzili monitorowanie potencjalnych miejsc sprzedaży środków zastępczych, a także wybranych placówek handlowych, w których zachodziło podejrzenie, że są tam wprowadzane do obrotu środki zastępcze „dopalacze” lub nowe substancje psychoaktywne.

Łącznie w okresie ferii dokonano trzech wizytacji stacji benzynowych. W żadnym z wizytowanych obiektów nie stwierdzono produktów, co do których, zachodziłoby podejrzenie, że mogą stanowić środki zastępcze. W obiektach tych, a także w bezpośrednim ich sąsiedztwie,

nie zauważono również osób, w tym młodzieży, które swoim zachowaniem wskazywałyby, że mogą być potencjalnymi klientami, poszukującymi „dopalaczy”.

Podczas dokonanych wizytacji i prowadzonych obserwacji nie stwierdzono podejrzanych towarów, czy produktów, które swoim wyglądem, przeznaczeniem, gramaturą jednostkowych opakowań, czy ceną mogły być uznane jako „środki zastępcze”. Protokołów nie sporządzono.

Wizytacji poddanych zostało ogółem 8 punktów handlowych, w tym: 3 – stacje paliw, 2 – punkty handlowe z e-papierosami, oraz 3 punkty handlowe posiadające w sprzedaży suplementy diety. Podczas wizytacji i prowadzonych obserwacji nie stwierdzono podejrzanych towarów, czy produktów, które mogłyby być uznane jako „dopalacze”.

STAN SANITARNO – HIGIENICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH NA TERENIE POWIATU CIECHANOWSKIEGO

NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA

W 2021 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie znajdowało się 120 placówek, w tym:

- 94 placówki, dla których organem prowadzącym jest miasto, gmina, stowarzyszenie lub osoba fizyczna
- 26 placówek sezonowych wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży, zgłoszone do elektronicznej bazy wypoczynku

Przeprowadzono 96 kontroli:

- 21 kontroli podstawowych
- 21 kontroli w ramach przygotowania do nowego roku szkolnego
- 26 kontroli placówek sezonowych (2 kontrole w ramach „Bezpieczne Ferie”, 24 kontrole w ramach akcji „Bezpieczne Wakacje”)
- 11 kontroli sprawdzających wykonanie obowiązków z nałożonych decyzji
- 12 kontroli w celu wydania opinii dotyczących nowopowstałych placówek

- 4 kontrole interwencyjne
- 1 kontrola doraźna w związku z podejrzeniem zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi

Tabela: Nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania

Rodzaj placówek			Liczba placówek w ewidencji	liczba przeprowadzonych kontroli	liczba dzieci i młodzieży skontrolowanych w placówkach
Żłobki / kluby dziecięce				5	178
Przedszkola / inne formy wychowania przedszkolnego		ogółem	28	8	652
		w tym specjalne	0	0	0
Szkoły funkcjonujące samodzielnie	szkoły podstawowe		32	38	6492
	licea ogólnokształcące		3	0	0
	technika		2	0	0
	branżowe szkoły I i II stopnia		1	0	0
	szkoły policealne		1	0	0
Zespoły szkół			8	5	1307
Placówki funkcjonujące w zespołach	przedszkola	ogółem	2	2	46
		w tym specjalne	0	0	0
	szkoły podstawowe		2	2	259
	licea ogólnokształcące		3	0	0
	technika		5	0	0
	branżowe szkoły I i II stopnia		3	0	0
	bursy i internaty		2	0	0
	Szkoły wyższe	publiczne	liczba uczelni	1	1
liczba obiektów			2	2	0
niepubliczne		liczba uczelni	0	0	0
		liczba obiektów	0	0	0
Placówki kształcenia ustawicznego			0	0	0
Placówki z pobytem całodobowym			4	0	0
Placówki wychowania pozaszkolnego			9	0	0
Placówki sezonowe			26	26	689
Inne kontrole: 12 kontroli w celu wydania opinii, 1 kontrola doraźna			0	13	0
OGÓŁEM			94	96	9318

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

- utworzono Niepubliczną Szkołę Podstawową Structured TEACCHing w Ciechanowie
- w budynku, w którym wcześniej funkcjonowało przedszkole, utworzono nową placówkę:
 - + Niepubliczne Przedszkole Smerfolandia w Głinojecku
- do nowych obiektów przeniosły się n/w placówki:
 - + Niepubliczne Przedszkole Tęczowa Kraina w Ciechanowie
 - + Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Podstawowa w Ciechanowie
 - + Szkoła Techniczna Zespołu Szkół Bydgoskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Ciechanowie
 - + Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „Tęczowa Kraina” w Ciechanowie
- zlikwidowano:
 - + Żłobek Gminny w Kraszewie
 - + Niepubliczne Przedszkole MONTESSORI w Ciechanowie
 - + Liceum Ogólnokształcące w Głinojecku
- połączono dwie placówki w jedną placówkę /Zespół Szkół Technicznych i Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ciechanowie/.
- Punkt Przedszkolny w Gostkowie połączono ze szkołą podstawową.

Zgodnie z planem zamierzeń na 2021 rok, w lipcu i sierpniu, skontrolowano placówki pod względem oceny przygotowania do nowego roku szkolnego 2021/2022. Kontrole szkół przeprowadzono w 21 placówkach, z wykorzystaniem formularza „przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022”. W 3 placówkach, prace remontowe były prowadzone po rozpoczęciu roku szkolnego. Miejsca prowadzenia prac zabezpieczono przed dostępem uczniów.

HIGIENA PROCESU NAUCZANIA

Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych

Przeprowadzono ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci w:

- 6 przedszkolach, oceniono 124 stanowiska, nie stwierdzono nieprawidłowości
- 4 szkołach podstawowych, oceniono 52 stanowiska, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ergonomia wyposażenia szkół w klasach I – III oraz w oddziałach przedszkolnych ulega znacznej poprawie. Z uwagi na sposób organizacji zajęć (zmiana sal lekcyjnych), w klasach IV – VIII, w większości placówek, występują trudności z dostosowaniem mebli do wzrostu dzieci.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Rozkład zajęć lekcyjnych oceniono, w 8 placówkach, w 94 oddziałach. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Przy ocenie brano pod uwagę:

- rozpoczynanie zajęć o stałej porze
- równomierne obciążenie nauką na przestrzeni tygodnia (wymóg ten określa § 4 rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).

NADZÓR NAD WARUNKAMI WYPOCZYNU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2021 r. na terenie powiatu ciechanowskiego funkcjonowały 33 placówki wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym: 2 placówki akcji zimowej i 29 placówek akcji letniej. W ramach nadzoru skontrolowano 26 turnusów, 2 turnusy akcji zimowej i 24 turnusy akcji letniej.

Tabela: Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży w 2021 r.

Rodzaj wypoczynku	Liczba turnusów	Liczba uczestników	Liczba przeprowadzonych kontroli
w formie wyjazdowej (obozy)	1	80	1
w miejscu zamieszkania (półzimowiska, półkolonie)	25	534	25
Ogółem	26	614	26

Obóz sportowy zorganizowano w Hotelu „Olimpijski” w Ciechanowie. Podczas wypoczynku uczestnicy korzystali z pokoi dwu- i trzyosobowych, z łazienkami oraz bazy sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ciechanowie (hali sportowej, krytej pływalni). Uczestnikom zapewniono całodzienne wyżywienie: śniadanie, obiad, kolację.

25 turnusów wypoczynku zorganizowano w miejscu zamieszkania przez:

- Akademię Piłkarską - Ciechanów , 2 turnusy
- Urząd Miasta Ciechanów, półkolonie, 6 turnusów, lokalizacja: Park Nauki Torus w Ciechanowie, Szkoła Podstawowa nr 7 w Ciechanowie,
- DARTOL, Rozrywka dla pociech, półkolonie, 5 turnusów, lokalizacja: Szkoła Podstawowa nr 6 w Ciechanowie
- Szkoła Nauki WODNIK, półkolonie, 3 turnusy, lokalizacja: Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej STUDIO w Ciechanowie
- MKS Ciechanów, półkolonie, 1 turnus, lokalizacja: Stadion Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ciechanowie
- Gmina Miejska Ciechanów, półkolonie, 2 turnusy, lokalizacja: Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ciechanowie
- Oddział Regionalny PCK Ciechanów, półkolonie , 2 turnusy, lokalizacja: PCK Ciechanów
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grudusku, półkolonie, 1 turnus, lokalizacja: Zespół placówek Oświatowych w Grudusku
- Mazowiecka Izba Rolnicza, półkolonie, 1 turnus, lokalizacja: Szkoła Podstawowa w Opinogórze Górnej
- Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, półkolonie, 2 turnusy, lokalizacja: Muzeum Romantyzmu w Opinogórze.

Kontrole dla organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży, przeprowadzono, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej .

Prowadzone było żywienie dzieci w następujących formach:

- w 2 placówkach (7 turnusów) - pełne żywienie, śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja
- w 2 placówkach (3 turnusy) – śniadanie i obiad
- w 6 placówkach (14 turnusów) – obiad.

Wyżywienie uczestnikom półkolonii, zapewnili organizatorzy, których placówki w zakresie prowadzonego żywienia, znajdują się w rejestrze Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Ciechanowie przeprowadziła 26 kontroli. W czasie trwania akcji zimowej i akcji letniej wśród uczestników nie notowano wypadków, urazów, zatruć. Obiekty, w których zlokalizowany był wypoczynek znajdują się pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej. Zapewnione są w nich właściwe warunki do prowadzenia zajęć z dziećmi oraz do utrzymania higieny osobistej.

DZIAŁALNOŚĆ POKONTROLNA W PLACÓWKACH

NAUCZANIA, WYCHOWANIA I OPIEKI ORAZ WYPOCZYNKU I REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2021 roku w ewidencji PSSE w Ciechanowie zanotowano 94 stałe placówki oświatowo-wychowawcze. Kontrole sanitarne przeprowadzono, w 43 placówkach, obejmując bieżącym nadzorem 45,7 % placówek będących w ewidencji.

Analizując stan sanitarny placówek, kierowano się następującymi kryteriami:

- stan techniczny
- bieżąca czystość i porządek
- warunki do utrzymania higieny osobistej
- warunki do prowadzenia zajęć w-f
- ergonomia stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka
- higiena pracy umysłowej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie wydał:

- 16 decyzji administracyjnych, w tym 3 decyzje nakazowe, 5 decyzji płatniczych i 8 decyzji zmieniających termin wykonania
- 2 wystąpienia pokontrolne
- 8 opinii sanitarnych
- 296 opinii w sprawie zawieszenia zajęć w placówkach oświatowych, w związku z wystąpieniem zachorowania na COVID – 19 na terenie placówki.

WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego utrzymuje się na podobnym poziomie jak w 2020 r. Kompletną bazę sportową do prowadzenia obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, tzn. sale gimnastyczne, zastępcze sale gimnastyczne, boiska oraz natryskownie posiada 9 placówek z 30 skontrolowanych.

WARUNKI DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ W PLACÓWKACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Wszystkie 43 skontrolowane placówki zaopatrzone są w wodę z wodociągów publicznych, będące pod stałym nadzorem Inspekcji Sanitarnej.

Wśród skontrolowanych placówek:

- 39 posiada podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej (miejskiej lub gminnej)
- 4 posiada zbiorniki bezodpływowe (szambo).

Niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych dla uczniów, stwierdzono zakresie:

- niewystarczającej liczby umywalek dla chłopców, w 3 placówkach
- niewystarczającej liczby umywalek dla dziewcząt, w 3 placówkach.

PROWADZENIE DOŻYWIENIA W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

Dożywianie prowadzone jest w 23 skontrolowanych placówkach:

- posiłki przygotowywane na miejscu w 12 szkołach
- posiłki dowożone są do 11 szkół.

Z posiłków skorzystało 378 uczniów, w tym 25 posiłków było dofinansowanych.

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Realizując zapisy art. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie, inicjuje, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo – zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, a w szczególności:

- wytycza kierunki przedsięwzięć zmierzające do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia
- popularyzuje zasady higieny i racjonalnego żywienia
- pobudza aktywność społeczną do działań na rzecz własnego zdrowia
- ocenia działalność oświatowo – zdrowotną prowadzoną przez szkoły i inne placówki oświatowo – wychowawcze

Działania podejmowane w 2021 roku wynikały z:

- ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
- Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025
- zaleceń Ministerstwa Zdrowia oraz Światowej Organizacji Zdrowia
- sytuacji epidemiologicznej w Polsce, województwie mazowieckim i powiecie ciechanowskim.

W realizacji zadań, partnerami Inspekcji Sanitarnej w Ciechanowie, były organizacje i instytucje, w szczególności:

- Wojewódzka Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Warszawie
- Urząd Miasta w Ciechanowie
- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Ciechanowie

Powyższe obszary działania realizowane były w ramach interwencji programowych i nieprogramowych.

INTERWENCJE PROGRAMOWE

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

1. **„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.”**

Cele:

- ograniczenie używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej i ogółu społeczeństwa
- kształtowanie odpowiednich zachowań zdrowotnych u matek oraz ochrona zdrowia ich potomstwa

Formy realizacji:

- stoiska profilaktyczne
- spoty edukacyjne
- działania medialne

2. **„ARS, czyli jak dbać o miłość?” - moduł powyższego programu kierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych**

Cele:

- ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programu w szkołach

3. **Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”**

Cele:

- ograniczenie narażenia na dym papierosowy oraz wzrost świadomości społeczeństwa na temat szkodliwości palenia tytoniu

Formy realizacji:

- w ramach Światowego Dnia bez Tytoniu (31 maja) oraz Światowego Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada), koordynowanie i monitorowanie, w szkołach i przedszkolach powiatu ciechanowskiego poniższych programów:

- „Czyste Powietrze Wokół Nas”

- ✚ „Nie pal przy mnie proszę”
- ✚ „Znajdź właściwe rozwiązanie”

PROFILAKTYKA NADWAGI I OTYŁOŚCI

1. Program profilaktyczny dla uczniów szkół podstawowych „Trzymaj formę”

Cele:

- kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin w zakresie aktywnego stylu życia i racjonalnego żywienia

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programów w szkołach

PROFILAKTYKA CHORÓB NOWOTWOROWYCH

1. Program profilaktyczny dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Wybierz życie pierwszy krok”

Cele:

- zwiększenie poziomu wiedzy wśród młodzieży nt. profilaktyki raka szyjki macicy oraz zachęcenie do udziału w przesiewowych programach profilaktycznych

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programu w szkołach

2. Program profilaktyczny dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Zdrowe piersi są OK”

Cele: zwiększenie poziomu wiedzy nt. profilaktyki raka sutka

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programu w szkołach

3. Program Profilaktyki czerniaka dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Znamie! Znam je”

Cele:

- upowszechnienie wiedzy na temat czerniaków, budowanie właściwych prozdrowotnych postaw młodzieży szkół ponadpodstawowych

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programu w szkołach

PROFILAKTYKA CHORÓB ZAKAŻNYCH I PASOŻYTNICZYCH

1. „Krajowy program zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV.”

Cele:

- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem HIV oraz poprawa jakości życia w sferze psychospołecznej osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programu w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych
- działania medialne
- akcje i kampanie / stoiska profilaktyczne/

2. Program profilaktyczny „Pierwszy dzwonek” dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych

Cele:

- zapobieganie zakażeniom meningokokowym poprzez utrwalenie podstawowych zasad profilaktyki zakażeń wywołanych przez meningokoki

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programu w szkołach

3. Program profilaktyczny „Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży”.

Cele:

- zapobieganie chorobom przenoszonym przez kleszcze

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programu w szkołach
- pogadanki w szkołach podstawowych.

4. Program profilaktyczny „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami

Cele:

- zapobieganie chorobom przenoszonym przez kleszcze

Formy realizacji:

- koordynacja i monitorowanie realizacji programu w szkołach

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

PROFILAKTYKA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

1. Profilaktyka grypy

Cele:

- krzewienie wśród społeczeństwa zasad profilaktyki grypy oraz wzrost świadomości na temat groźnych powikłań pogrypowych

Formy realizacji:

- działania medialne

2. „Profilaktyka próchnicy zębów”

Cele:

- propagowanie znaczenia przestrzegania zasad higieny jamy ustnej, szczotkowania zębów oraz cyklicznych wizyt u stomatologa

Formy organizacji:

- koordynowanie i monitorowanie realizacji zadań dot. profilaktyki próchnicy zębów w przedszkolach

3. Światowy Dzień Zdrowia

Cele:

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa i promowanie postaw prozdrowotnych

Formy organizacji:

- działania medialne
- akcje profilaktyczne

4. Bezpieczne ferie i Bezpieczne Wakacje

Cele:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat zdrowego stylu życia i bezpiecznego wypoczynku wśród uczestników półkolonii, wypoczynku letniego i zimowego

Formy organizacji :

- prelekcje
- działania medialne
- akcje profilaktyczne

5. Program na lata 2020–2022 EFSA /Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności/

EFSA – wydaje opinie na temat istniejących i pojawiających się zagrożeń związanych z żywnością. Opinie te są uwzględniane w unijnych przepisach oraz w procesie decyzyjnym. Przyczyniają się do ochrony konsumentów przed zagrożeniami związanymi z łańcuchem żywności.

W ramach koordynacji i monitorowania programów prozdrowotnych, pracownicy Inspekcji Sanitarnej, przeprowadzili 53 wizytacje w placówkach oświatowych. W szkołach oceniono pozytywnie realizację programów. Wszystkie wizytowane szkoły, podejmowały działania zgodne, z założeniami programowymi oraz wykazywały dodatkowe inicjatywy w zakresie profilaktyki zdrowotnej.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Oceny stanu sanitarnego powiatu ciechanowskiego dokonano na podstawie wykonywanych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny czynności, wynikających z zakresu określonego w art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, uwzględniając następujące zagadnienia:

- 1) opiniowanie projektów dokumentów z zakresu planowania przestrzennego,
- 2) opiniowanie przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 3) opiniowanie dokumentacji projektowej,
- 4) udział w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania.

OPINIOWANIE W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

Państwowa Inspekcja Sanitarna wydała 9 opinii uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz zaopiniowała 7 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na

podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r.poz.2373 ze zmianami).

Opiniując projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, po zapoznaniu się z prognozą oddziaływania na środowisko, zwracano uwagę na zapisy dotyczące ustaleń w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, zasad obsługi komunikacyjnej, zasad uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną, mając na względzie zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości, zapewnienie właściwej gospodarki odpadami oraz minimalizację zagrożeń dla terenów zabudowy chronionej, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów ochrony akustycznej oraz jakości powietrza atmosferycznego.

Podstawowym celem opiniowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego było stwarzanie warunków prawnych dla szybszej realizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej na danym terenie oraz wprowadzaniu zapisów zakazujących między innymi lokalizacji przedsięwzięć głównie z katalogu mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

W 2021 r. nie wpłynął żaden wniosek w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r.poz.2373 ze zmianami).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie był zgodny z zapisami art. 51 wyżej cytowanej ustawy.

OPINIOWANIE W ZAKRESIE PRZEDSIĘWZIĘĆ WYMAGAJĄCYCH PRZEPROWADZENIA OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 47 opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które dotyczyły między innymi:

farm fotowoltaicznych, budynków inwentarskich, instalacji do zbierania i przetwarzania odpadów oraz przebudowy dróg gminnych i powiatowych, 4 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Opinie te dotyczyły przedsięwzięć związanych z hodowlą, przetwarzaniem odpadów oraz farm fotowoltaicznych.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na stan sanitarny powiatu były działania zapobiegawcze przy planowaniu lokalizacji inwestycji będących przedsięwzięciami w rozumieniu przepisów ochrony środowiska. W ramach tego postępowania zwracano uwagę na zgodność ich lokalizacji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz oceniano wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi zamieszkujących w ich sąsiedztwie.

Wymagano stosowania zabezpieczeń zapewniających uzyskanie dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach zabudowy chronionej akustycznie (dotyczy to zarówno prac w trakcie budowy jak i hałasu powodowanego pracą np. urządzeń wentylacyjnych podczas eksploatacji). Zwracano uwagę na zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego (zabezpieczenie odpowiedniej jakości wody pitnej, odprowadzenie ścieków, właściwej gospodarki odpadami, nawozami naturalnymi, stosowania rozwiązań ograniczającej emisję pyłów i gazów do atmosfery). W szczególności analizowano skuteczność planowanych zabezpieczeń chroniących jakość powietrza atmosferycznego. Uzgadniane były tylko te przedsięwzięcia, które na podstawie przedłożonych dokumentów oraz przepisów prawa nie powinny stwarzać zagrożenia dla zdrowia i warunków życia ludzi zamieszkujących w ich sąsiedztwie. Najwięcej problemów w tym zakresie stwarza nadal opiniowanie lokalizacji obiektów hodowlanych. W dalszym ciągu brak jest unormowań prawnych i metodycznych dotyczących oceny uciążliwości zapachowej.

OPINIOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ

Dokonano uzgodnienia 10-ciu projektów. Przed uzgodnieniem projektu prowadzono konsultacje z odpowiednimi komórkami nadzoru bieżącego.

Uzgadniając dokumentację projektową zwracano szczególną uwagę na układ funkcjonalny pomieszczeń, zapewnienie odpowiednich pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, na warunki zaopatrzenia obiektu w wodę i odprowadzenia ścieków oraz wentylację pomieszczeń.

Najczęściej uzgadniana przez PPIS w Ciechanowie w 2021 r. dokumentacja projektowa dotyczyła obiektów służby zdrowia oraz handlowo-usługowych.

UDZIAŁ W DOPUSZCZENIU OBIEKTÓW BUDOWLANYCH DO UŻYTKOWANIA

W ramach prowadzonej działalności uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 86 obiektów. Stanowisko zajmowane było na podstawie art. 56 ustawy – Prawo budowlane.

W 16 obiektach, istotnych z punktu widzenia inspekcji sanitarnej, stanowisko miało formę opinii sanitarnej. W tych przypadkach wydanie opinii poprzedzone było dokonaniem oględzin, sporządzeniem stosownego protokołu oraz analizą protokołów badań i sprawdzeń tj. wyników badania wody, opinii o drożności kanałów wentylacji grawitacyjnej, pomiarów wydajności i głośności wentylacji mechanicznej, pomiarów natężenia oświetlenia pomieszczeń światłem sztucznym oraz atestów higienicznych i deklaracji zgodności na materiały i wyroby budowlane zastosowane w kontrolowanym obiekcie.

Zwracano również uwagę na zastosowane urządzenia chroniące środowisko oraz sposób odprowadzania ścieków.

W dopuszczanych do użytkowania obiektach dominowało zaopatrzenie w wodę z wodociągu publicznego, odprowadzenie ścieków do istniejącej sieci kanalizacji oraz mechaniczna wentylacja pomieszczeń.

Przekazywane do użytkowania obiekty realizowane były na ogół na podstawie dokumentacji projektowej uzgodnionej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W 2021 r. uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania m. in.:

- przebudowy wielkopowierzchniowego obiektu handlowego we Władysławowie
- przebudowy szkoły muzycznej w Ciechanowie
- szkoły ponadpodstawowej w Ciechanowie, ul. Płocka 100
- budynku imprez okolicznościowych w Kownatach Zędowych
- stacji kontroli pojazdów w Ciechanowie, ul. Przasnyska
- budynków wielorodzinnych.

Pozostałą część obiektów odbieranych stanowiły głównie budynki handlowo-usługowe. Uzgadnianie dokumentacji projektowej oraz uczestniczenie w dopuszczeniu obiektów do użytkowania, umożliwia eliminację nieprawidłowości, w zakresie rozwiązań programowo-funkcjonalnych, wykończenia pomieszczeń, instalacji sanitarnych, warunków środowiska pracy oraz wyposażenia obiektów, tak aby w trakcie eksploatacji nie powodowały one zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

PODSUMOWANIE

W 2021 roku sytuacja epidemiologiczna, zarówno w powiecie ciechanowskim jak i w całej Polsce nie była stabilna. Z uwagi, na szybkość rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i zagrożenie jakie wiązało się z zakażeniem tym czynnikiem, pracownicy PSSE w Ciechanowie podejmowali wszelkie działania mające na celu przecięcie dróg zakażenia. W związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzali wywiady epidemiologiczne nie tylko z mieszkańcami powiatu ciechanowskiego, ale także zakażonymi z całego województwa mazowieckiego na mocy polecenia nr 3/2021 Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 8 stycznia 2021 r., w sprawie obowiązku przekazywania niektórych zadań należących do właściwości miejscowej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego innym Państwowym Powiatowym Inspektorom Sanitarnym województwa mazowieckiego.

Niezależnie od powyższego równolegle, tak jak dotychczas, zbierano dane w zakresie zachorowalności na pozostałe jednostki chorobowe, w przypadku niektórych jednostek zaobserwowano spadek w stosunku do lat ubiegłych. Ograniczenia wprowadzone w związku z wystąpieniem epidemii, wpłynęły na zmniejszenie ilości rejestrowanych chorób zakaźnych, szczególnie tych przenoszonych drogą powietrzno-kropelkową np. ospy wietrznej. Nie obserwowano też przypadków zawleczeń chorób z innych krajów.

Należy podkreślić, że działania nadzorowe prowadzone przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie utrzymania zgłaszalności zakażeń i chorób zakaźnych na

rzetelnym poziomie, są niezbędne dla dokonywania rzeczywistych ocen sytuacji epidemiologicznej w powiecie.

W zakresie prowadzonego nadzoru nad bezpieczeństwem udzielanych świadczeń należy stwierdzić, iż kierownicy podmiotów leczniczych przejawiają dbałość w zakresie zapewnienia należytego stanu technicznego, a dzięki decyzjom i zaleceniom pokontrolnym utrzymuje się zadowalający stan sanitarny. Bieżące naprawy odbywają się sukcesywnie i w stosunkowo krótkim czasie. Podnoszony jest standard obiektów i dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów prawnych. Podmioty działalności leczniczej posiadają opracowane procedury, instrukcje oraz standardy postępowania mające na celu zapobiegania zakażeniom, w tym opracowane i wdrożone procedury w związku z ogłoszeniem pandemii koronawirusa w Polsce. Przestrzeganie przez personel medyczny podmiotów działalności leczniczej procedur higienicznych i medycznych, mających na celu zapobieganie i zwalczanie czynników zakaźnych oraz utrzymanie właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń, wpływają na zapewnienie bezpieczeństwa zarówno pacjentów, jak i pracowników medycznych.

W obiektach żywieniowo – żywnościowych stan sanitarny ulega zmianom. Poprawia się jakość środków spożywczych, o czym świadczy mała ilość próbek kwestionowanych. Jest to wynikiem poprawy stanu sanitarno – technicznego placówek w zakresie, przestrzegania, ogólnych zasad higieny w produkcji, obrocie, transporcie, wdrożenia i funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej (GHP, GMP, HACCP). Sprawowany nad zakładami nadzór sanitarny zwiększa bezpieczeństwo konsumentów spożywających wyprodukowaną i wprowadzoną do obrotu żywność.

Zgodnie z przedmiotową oceną stanu sanitarnego powiatu w 2021 r. można stwierdzić, że utrzymuje się ciągle wysoka liczba krótkotrwałych skażeń mikrobiologicznych w wodzie wodociągowej (ogólna liczba bakterii w 22°C, bakterii grupy coli), a także przekroczeń w zakresie wskaźników fizykochemicznych (mangan, mętność, smak). Wysokie skażenia mikrobiologiczne wody (obecność *Escherichia coli* lub enterokoków kałowych) skutkowały brakiem przydatności wody do spożycia przez ludzi w przypadku 2 wodociągów publicznych i wodociągu lokalnego (szpital).

Prowadzone postępowanie administracyjne przez organy PIS skutecznie przeciwdziało ewentualnym zagrożeniom zdrowotnym konsumentów, a podejmowane przez przedsiębiorstwa wodociągowe działania naprawcze w postaci dezynfekcji i płukania urządzeń lub sieci wodociągowych okazały się skuteczne.

Rok 2021, był kolejnym rokiem, szczególnie trudnym, dla funkcjonujących placówek oświatowych, wynikający z ograniczeń podyktowanych czasowymi ograniczeniami w funkcjonowaniu tych obiektów w związku z pandemią Covid - 19. Placówki dostosowały się do obowiązujących wytycznych, opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Edukacji oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Wszystkie obowiązujące wytyczne były przesyłane do szkół i placówek na bieżąco.

PPIS w Ciechanowie wydał 296 opinii w sprawie zawieszenia zajęć w placówkach w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 wśród dzieci, uczniów, pracowników i nauczycieli. Szczególny wzrost zachorowań w placówkach odnotowano w pierwszym półroczu roku szkolnego 2021/2022, w okresie od września do grudnia 2021 r. wydano 244 w/w opinie.